

บทที่ 4

ผลการทดลอง

การทดลองที่ 1 ศึกษาระดับความเข้มข้นของสาร 2-chloroethyl phosphonic acid(เอธิฟอน)และอุณหภูมิที่เหมาะสมต่อการขจัดสีเขียวของผลส้มเขียวหวานหลังการเก็บเกี่ยว

ทำการศึกษาการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพ การเปลี่ยนแปลงอัตราการหายใจและอัตราการผลิตเอธิลีน การเปลี่ยนแปลงทางเคมี และการเปลี่ยนแปลงคุณภาพในการบริโภคดังนี้

1. การเปลี่ยนแปลงทางกายภาพ

โดยวัดการสูญเสียน้ำหนัก และการเปลี่ยนสีผิว ได้ผลการทดลองดังนี้

1.1 การสูญเสียน้ำหนัก

ผลส้มเขียวหวานที่ได้รับสารเอธิฟอนและอุณหภูมิระดับต่าง ๆ มีการสูญเสียน้ำหนัก 2-9% ตลอดระยะเวลาการขจัดสีเขียว โดยพบว่าหลังวันที่ 2 ของการขจัดสีเขียวเป็นต้นไปการสูญเสีย น้ำหนักของผลส้มสัมพันธ์โดยตรงกับระดับอุณหภูมิที่เพิ่มขึ้นซึ่งมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ขณะที่ระดับความเข้มข้นของสารเอธิฟอนไม่มีผลต่อการสูญเสียน้ำหนักเมื่อวิเคราะห์ผลทางสถิติพบว่าไม่มีความแตกต่างกัน เมื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างระดับความเข้มข้นของสาร เอธิฟอนและอุณหภูมิที่ใช้ต่อการสูญเสียน้ำหนัก พบว่าผลส้มที่ไม่ได้รับสารเอธิฟอนแต่ไว้ในสภาพอุณหภูมิ 15°C และผลส้มที่ได้รับสารเอธิฟอนความเข้มข้น 150 ppm ร่วมกับอุณหภูมิ 15°C มีการสูญเสียน้ำหนักต่ำกว่าชุดทดลองอื่น ๆ ตลอดระยะเวลาการขจัดสีเขียว (ภาพที่ 1 และ ตารางภาคผนวกที่ 1)

1.2 การเปลี่ยนแปลงสีผิว

1.2.1 การประเมินสีผิว ให้เป็นระดับคะแนน 1-5

ผลส้มเขียวหวานที่ได้รับและไม่ได้รับสารเอธิฟอนแล้วไว้ในสภาพอุณหภูมิต่าง ๆ มีการเปลี่ยนแปลงสีผิวดังภาพที่ 2 โดยในระยะแรกของการทดลอง (ระหว่างวันที่ 2-6 ของการขจัดสีเขียว) สารเอธิฟอนไม่มีผลต่อการเปลี่ยนสีผิวของผลส้มซึ่งไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ แต่จะ

ให้ผลในวันที่ 8 ของการขจัดสีเขียว พบว่าผลส้มที่ไม่ได้รับสารเอธิฟอนมีการเปลี่ยนสีผิวช้ากว่าผลที่ได้รับสารเอธิฟอนโดยมีคะแนนการประเมินสีผิวต่ำกว่า และเมื่อวิเคราะห์ผลทางสถิติพบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ แต่เมื่อเปรียบเทียบระดับความเข้มข้นของสารเอธิฟอนพบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนผลของอุณหภูมิต่อการเปลี่ยนสีผิวของผลส้มพบว่าในวันที่ 4 และ 6 ของการขจัดสีเขียว ผลส้มที่ขจัดสีเขียวในสภาพอุณหภูมิ 15°C มีคะแนนการประเมินสีผิวต่ำสุด รองมาคืออุณหภูมิ 20°C ขณะที่ผลส้มที่ขจัดสีเขียวในสภาพอุณหภูมิ 25°C มีคะแนนการประเมินสีผิวสูงสุดซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และพบว่าคะแนนการประเมินสีผิวของผลส้มสูงขึ้นสัมพันธ์กับอุณหภูมิที่เพิ่มขึ้นในระยะเวลาการขจัดสีเขียวเท่ากัน เมื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างระดับความเข้มข้นของสารเอธิฟอนและอุณหภูมิที่ใช้ต่อการเปลี่ยนสีผิวของผลส้มเขียวหวาน พบว่าในระหว่างวันที่ 10 -16 ของการขจัดสีเขียวผลส้มที่ไม่ได้รับสารเอธิฟอนแต่ไว้ในสภาพอุณหภูมิ 25°C มีการเปลี่ยนแปลงสีผิวช้าสุด (ภาพที่ 3 และ ตารางภาคผนวกที่ 2)

1.2.2 การวัดสีผิวโดยใช้เครื่องวัดสี

ค่า L , a , b และ $Hue(a/b)$ ของสีผิวผลส้มเขียวหวานมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเมื่อระยะเวลาการขจัดสีเขียวนานขึ้น

ในวันที่ 2-4 ของการขจัดสีเขียว สารเอธิฟอนไม่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงค่า L ของผลส้มซึ่งไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ แต่ในวันที่ 6 พบว่าผลส้มที่ไม่ได้รับสารเอธิฟอนมีค่า L ต่ำกว่าผลส้มที่ได้รับสารเอธิฟอนซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สำหรับอุณหภูมิพบว่าผลต่อการเปลี่ยนแปลงค่า L ของผลส้มในระหว่างวันที่ 2-8 ของการขจัดสีเขียว โดยผลส้มที่ขจัดสีเขียวในสภาพอุณหภูมิ 25°C มีค่า L สูงสุด รองมาคืออุณหภูมิ 20°C และ 15°C ตามลำดับ เมื่อวิเคราะห์ผลทางสถิติพบว่าที่อุณหภูมิ 25°C มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อเปรียบเทียบกับอุณหภูมิอื่น ๆ และการขจัดสีเขียวในสภาพอุณหภูมิ 25°C การเปลี่ยนแปลงค่า L จะเกิดขึ้นเร็วกว่าอุณหภูมิ 20°C และ 15°C ตามลำดับ (ภาพที่ 4 และ ตารางภาคผนวกที่ 3) ในระหว่างวันที่ 2-6 ของการขจัดสีเขียว พบว่าผลส้มที่ได้รับสารเอธิฟอนความเข้มข้น 600 ppm มีค่า a สูงสุด ส่วนอุณหภูมิมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงค่า a ของผลส้มในระหว่างวันที่ 4-8 ของการขจัดสีเขียว โดยอัตราการเพิ่มขึ้นของค่า a จะสัมพันธ์กับอุณหภูมิที่สูงขึ้นซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างระดับความเข้มข้นของสารเอธิฟอนและอุณหภูมิต่อการเปลี่ยนแปลงค่า a พบว่าในระหว่างวันที่ 4-8 ของการขจัดสีเขียวผลส้มที่ได้รับสารเอธิฟอนความเข้มข้น 300, 600 และ 1200 ppm และไว้ในสภาพอุณหภูมิ

25°C มีค่า a สูงกว่าวิธีการทดลองอื่น ๆ ซึ่งมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ภาพที่ 5 และ ตารางภาคผนวกที่ 4) ในระหว่างวันที่ 2-6 ของการขจัดสีเขียว สารเอธิฟอนไม่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงค่า b ของสีผิวผลส้มเขียวหวานซึ่งไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ แต่ในวันที่ 8 ค่า b ของผลส้มที่ได้รับสารเอธิฟอนสูงกว่าผลที่ไม่ได้รับสารเอธิฟอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อเปรียบเทียบระดับความเข้มข้นของสารเอธิฟอนพบว่าไม่มีความแตกต่างทางสถิติ สำหรับผลของอุณหภูมิพบว่าในช่วงแรกของการทดลอง (วันที่ 2-4 ของการขจัดสีเขียว) ค่า b ของผลส้มที่ขจัดสีเขียวในสภาพอุณหภูมิ 25°C เพิ่มขึ้นเร็วกว่าอุณหภูมิอื่น ๆ (ภาพที่ 6 และ ตารางภาคผนวกที่ 5) สำหรับค่า Hue(a/b) พบว่าอุณหภูมิมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงค่า Hue(a/b) ของผลส้มในระหว่างวันที่ 4-8 ของการขจัดสีเขียว โดยผลส้มที่ขจัดสีเขียวในสภาพอุณหภูมิ 25°C มีค่า Hue(a/b) สูงสุด รองลงมาคืออุณหภูมิ 20°C และ 15°C ตามลำดับ ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างระดับความเข้มข้นของสารเอธิฟอนและอุณหภูมิ พบว่าในระหว่างวันที่ 4-8 ของการขจัดสีเขียว ผลส้มที่ได้รับสารเอธิฟอนความเข้มข้น 300 , 600 และ 1200 ppm และไว้ในสภาพอุณหภูมิ 25°C มีค่า Hue(a/b) สูงกว่าวิธีการทดลองอื่น ๆ ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ภาพที่ 7 และ ตารางภาคผนวกที่ 6)

2. การเปลี่ยนแปลงอัตราการหายใจและอัตราการผลิตเอธิลีน

อัตราการหายใจของผลส้มเขียวหวานมีแนวโน้มลดลงตลอดระยะเวลาการขจัดสีเขียว โดยอุณหภูมิมีผลต่ออัตราการหายใจของผลส้มในระหว่างวันที่ 1-10 ของการขจัดสีเขียว ในสภาพอุณหภูมิ 25°C ผลส้มมีอัตราการหายใจสูงสุด รองลงมาคืออุณหภูมิ 20°C และ 15°C ตามลำดับ มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ขณะที่ความเข้มข้นของสารเอธิฟอนไม่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงอัตราการหายใจของผลส้มซึ่งไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างระดับความเข้มข้นของสารเอธิฟอนและอุณหภูมิ พบว่าในวันที่ 1 , 4 ของการขจัดสีเขียว ผลส้มที่ได้รับสารเอธิฟอนความเข้มข้น 600 และ 1200 ppm และไว้ในสภาพอุณหภูมิ 25°C มีอัตราการหายใจสูงกว่าวิธีการทดลองอื่น ๆ (ภาพที่ 8 และ ตารางภาคผนวกที่ 7)

อัตราการผลิตเอธิลีน พบว่าในวันที่ 1,4 ของการขจัดสีเขียว ระดับความเข้มข้นของสารเอธิฟอนมีผลต่ออัตราการผลิตเอธิลีนของผลส้มคือที่ความเข้มข้นสูงมีการผลิตเอธิลีนสูง สำหรับผลของอุณหภูมิ พบว่าในสภาพอุณหภูมิ 25°C ผลส้มมีอัตราการผลิตเอธิลีนสูงกว่าอุณหภูมิ

20°C และ 15°C ตามลำดับ ในระยะเวลาการขจัดสีเดียวกันซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในวันที่ 4, 10 และ 13 ของการขจัดสีเขียว (ภาพที่ 9 และ ตารางภาคผนวกที่ 8)

3. การเปลี่ยนแปลงทางเคมี

โดยวิเคราะห์ปริมาณของแข็งทั้งหมดที่ละลายน้ำได้ ปริมาณกรดที่ไตเตรทได้ และอัตราส่วนระหว่างปริมาณของแข็งทั้งหมดที่ละลายน้ำได้ต่อปริมาณกรดที่ไตเตรทได้

3.1 ปริมาณของแข็งทั้งหมดที่ละลายน้ำได้ (total soluble solids ; TSS)

ปริมาณ TSS ของผลส้มเขียวหวานมีแนวโน้มไม่เปลี่ยนแปลง เมื่อระยะเวลาการขจัดสีเขียวนานขึ้น โดยสารเอธิฟอนและอุณหภูมิไม่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงปริมาณ TSS ของผลส้ม แม้ว่าในวันที่ 6 ของการขจัดสีเขียว ผลส้มที่ขจัดสีเขียวในสภาพอุณหภูมิ 25°C มีปริมาณ TSS สูงสุด รองลงมาคืออุณหภูมิ 15°C และ 20°C ตามลำดับ เมื่อวิเคราะห์ผลทางสถิติพบว่าปริมาณ TSS ของผลส้มที่ขจัดสีเขียวในสภาพอุณหภูมิ 25°C มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อเปรียบเทียบกับที่ขจัดสีเขียวในสภาพอุณหภูมิ 20°C แต่ในวันอื่น ๆ พบว่าอุณหภูมิไม่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงปริมาณ TSS ของผลส้ม (ภาพที่ 10 และ ตารางภาคผนวกที่ 9)

3.2 ปริมาณกรดที่ไตเตรทได้ (titratable acidity ; TA)

สารเอธิฟอนไม่มีผลต่อปริมาณ TA ของผลส้ม ขณะที่อุณหภูมิมีผลในวันที่ 9-15 ของการขจัดสีเขียว โดยผลส้มที่ขจัดสีเขียวในสภาพอุณหภูมิ 15°C มีปริมาณ TA สูงสุดและมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อเปรียบเทียบกับอุณหภูมิ 20°C ในวันที่ 9 และ 12 ของการขจัดสีเขียว สำหรับผลส้มที่ไม่ได้รับและได้รับสารเอธิฟอนร่วมกับอุณหภูมิระดับต่าง ๆ มีปริมาณ TA ไม่แตกต่างกันทางสถิติ ยกเว้นวันที่ 12 ของการขจัดสีเขียว (ภาพที่ 11 และ ตารางภาคผนวกที่ 10)

3.3 อัตราส่วนระหว่างปริมาณของแข็งทั้งหมดที่ละลายน้ำได้ต่อปริมาณกรดที่ไตเตรทได้ (TSS/TA ratio)

สารเอธิฟอนไม่มีผลต่อปริมาณ TSS/TA ของผลส้มเขียวหวาน ยกเว้นในวันที่ 6 ของการขจัดสีเขียว สำหรับผลของอุณหภูมิพบว่าในระหว่างวันที่ 9-12 ของการขจัดสีเขียว ผลส้มที่ขจัดสีเขียวในสภาพอุณหภูมิ 15°C มีปริมาณ TSS/TA ต่ำสุดซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อเปรียบเทียบกับอุณหภูมิ 20°C และพบว่าการใช้สารเอธิฟอนร่วมกับอุณหภูมิต่ำ

ต่าง ๆ มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงปริมาณ TSS/TA ของผลส้มในวันที่ 6 และ 12 ของการขจัดสีเขียว (ภาพที่ 12 และ ตารางภาคผนวกที่ 11)

4. การเปลี่ยนแปลงคุณภาพในการบริโภค

เป็นการประเมินคุณภาพด้านสีผิว และคุณภาพการชิม เช่น รสชาติ กลิ่น รวมทั้งการประเมินคุณภาพการบริโภคโดยรวม

4.1 การประเมินคุณภาพด้านสีผิว ให้เป็นระดับคะแนน 1-5

ในช่วงแรกของการขจัดสีเขียวพบว่าอุณหภูมิมีผลต่อคะแนนการประเมินสีผิวของผลส้ม โดยในวันที่ 3 และ 6 ผลส้มที่ขจัดสีเขียวในสภาพอุณหภูมิ 25°C มีคะแนนการประเมินสีผิวสูงสุด รองมาคืออุณหภูมิ 20°C และ 15°C ตามลำดับ สำหรับผลของสารเอธิฟอนพบว่าวันที่ 9, 12 และ 15 ของการขจัดสีเขียว ผลส้มที่ได้รับสารเอธิฟอนมีคะแนนการประเมินสีผิวสูงกว่าผลที่ไม่ได้รับสารเอธิฟอนซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 1)

4.2 การประเมินคุณภาพด้านรสชาติ ให้เป็นระดับคะแนน 1-7

สารเอธิฟอนไม่มีผลต่อคุณภาพด้านรสชาติของผลส้มตลอดระยะเวลาการขจัดสีเขียว สำหรับอุณหภูมิมีผลต่อคุณภาพด้านรสชาติในวันที่ 9 และ 12 ของการขจัดสีเขียว โดยผลส้มที่ขจัดสีเขียวในสภาพอุณหภูมิ 15°C มีคะแนนคุณภาพด้านรสชาติต่ำสุดซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อเปรียบเทียบกับอุณหภูมิอื่น ๆ แต่ในวันอื่น ๆ พบว่าคะแนนคุณภาพด้านรสชาติไม่มีความแตกต่างกัน และผู้ชิมส่วนใหญ่ให้คะแนนคุณภาพด้านรสชาติอยู่ในระดับเปรี้ยวปานกลางถึงหวานเล็กน้อย (ตารางที่ 2)

4.3 การประเมินคุณภาพด้านกลิ่น ให้เป็นระดับคะแนน 1-4

ผู้ชิมส่วนใหญ่ให้คะแนนคุณภาพด้านกลิ่นอยู่ในระดับผิดปกติเล็กน้อย โดยในวันที่ 9 ของการขจัดสีเขียวพบว่า ผลส้มที่ได้รับสารเอธิฟอนความเข้มข้น 150 ppm มีคะแนนคุณภาพด้านกลิ่นสูงสุดซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อเปรียบเทียบกับความเข้มข้นอื่น ๆ ในวันอื่น ๆ พบว่าคะแนนคุณภาพด้านกลิ่นไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ สำหรับอุณหภูมิไม่มีผลต่อคุณภาพด้านกลิ่นของผลส้ม และเมื่อผลส้มได้รับสารเอธิฟอนร่วมกับอุณหภูมิต่าง ๆ พบว่าไม่ผลต่อคุณภาพด้านกลิ่นด้วย (ตารางที่ 3)

4.4 การประเมินคุณภาพการบริโภคโดยรวม ให้เป็นระดับคะแนน 1-9

โดยพิจารณาจากการประเมินคุณภาพด้านสีผิวร่วมกับคุณภาพการชิม พบว่าสารเอธิฟอน และอุณหภูมิจึงไม่มีผลต่อคุณภาพการบริโภคโดยรวมของผลส้มตลอดระยะเวลาการขจัดสีเขียว ซึ่งผู้ประเมินส่วนใหญ่ให้คะแนนการประเมินคุณภาพการบริโภคโดยรวมอยู่ในระดับไม่ชอบเล็กน้อยถึงชอบเล็กน้อย (ตารางที่ 4)

จากการศึกษาระดับความเข้มข้นของสารเอธิฟอนและอุณหภูมิที่เหมาะสมต่อการขจัดสีเขียวของผลส้มเขียวหวาน พบว่าผลส้มที่ได้รับสารเอธิฟอนมีการเปลี่ยนสีผิวเร็วกว่าผลที่ไม่ได้รับสารเอธิฟอน เมื่อเปรียบเทียบระดับความเข้มข้นของสารเอธิฟอน พบว่าการเปลี่ยนแปลงค่า L , a และ $Hue(a/b)$ มีแนวโน้มสูงขึ้นและมีอัตราเร็วขึ้นเมื่อระดับความเข้มข้นเพิ่มขึ้น และพบว่าอุณหภูมิจึงมีผลต่อการเปลี่ยนสีผิวของผลส้มด้วย โดยอัตราการเปลี่ยนสีผิวจากสีเขียวเป็นสีเหลืองสัมพันธ์กับอุณหภูมิที่สูงขึ้นซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 1 คะแนนการประเมินคุณภาพด้านสีผิวของผลส้มเขียวหวานที่ได้รับสารเอธิฟอนและอุณหภูมิระดับต่าง ๆ ในระหว่างการขจัดสีเขียว

ความเข้มข้น	3 วัน						6 วัน						9 วัน						12 วัน						15 วัน					
	0 วัน		อุณหภูมิ (°C)		เฉลี่ย (สาร)		เฉลี่ย (สาร)		อุณหภูมิ (°C)		เฉลี่ย (สาร)		เฉลี่ย (สาร)		อุณหภูมิ (°C)		เฉลี่ย (สาร)		เฉลี่ย (สาร)		อุณหภูมิ (°C)		เฉลี่ย (สาร)		เฉลี่ย (สาร)		อุณหภูมิ (°C)		เฉลี่ย (สาร)	
	15	20	15	20	15	20	15	20	15	20	15	20	15	20	15	20	15	20	15	20	15	20	15	20	15	20	15	20	15	20
เอธิฟอน 0 ppm	2.45bcd	2.89 b	2.55bcd	2.63	2.67 d	4.33 ab	3.33	4.34	4.45	3.56	4.11 b	3.56	4.11 b	4.89ab	5.0a	4.11c	4.67 b	4.44	4.78	4.44	4.78	4.44	4.78	4.44	4.78	4.44	4.78	4.44	4.78	4.22b
เอธิฟอน 150 ppm	2.22 cd	2.67 bc	3.67 a	2.85	2.78 d	3.89 abc	3.56	4.45	4.89	4.89	4.74 a	3.56	4.74 a	4.67 b	5.0a	5.0 a	4.89ab	4.67	5.0	4.67	5.0	4.67	5.0	4.67	5.0	4.67	5.0	4.44	4.70a	
เอธิฟอน 300 ppm	2.22 cd	2.56bcd	3.67 a	2.81	3.11 cd	3.0 cd	3.56	4.33	4.22	4.78	4.44ab	3.56	4.44ab	5.0 a	5.0a	5.0 a	5.0 a	4.67	5.0	4.67	5.0	4.67	5.0	4.67	5.0	4.67	5.0	4.67	4.74a	
เอธิฟอน 600 ppm	2.33 cd	2.89 b	4.0 a	3.07	3.56bcd	4.67 a	4.30	4.56	4.78	5.0	4.78 a	4.30	4.78 a	5.0 a	5.0a	5.0 a	5.0 a	4.67	5.0	4.67	5.0	4.67	5.0	4.67	5.0	4.67	5.0	4.67	4.89a	
เอธิฟอน 1200ppm	2.0	2.11 d	2.67 bc	2.93	2.78 d	4.45 a	3.90	4.67	4.89	5.0	4.85 a	3.90	4.85 a	5.0 a	5.0a	5.0 a	5.0 a	4.78	5.0	4.78	5.0	4.78	5.0	4.78	5.0	4.78	5.0	4.78	4.93a	
เฉลี่ย (อุณหภูมิ)	-	2.27 c	2.73 b	2.86	2.98 b	4.07 ab	3.73	4.47	4.65	4.64	4.58	3.73	4.58	4.91	5.0	4.82	4.91	4.71ab	4.93a	4.71ab	4.93a	4.71ab	4.93a	4.71ab	4.93a	4.71ab	4.93a	4.44b	4.69	
LSD สารอุณหภูมิ	-	0.4908 *				1.0578 *			NS				NS						NS							NS				
LSD สาร	-	NS				NS			0.4659 *				0.4659 *						0.2242 *							0.2242 *				
LSD อุณหภูมิ	-	0.3074 *				0.5677 *			NS				NS						NS							NS				
CV	-	10.31 %				16.95 %			10.36 %				10.36 %						2.88 %							2.88 %				

หมายเหตุ * อีกขบวนการหลังค่าเฉลี่ยในแนวตั้งที่เหมือนกันไม่มีความแตกต่างทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 %

NS ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ

คะแนนการประเมินสีผิวของผลส้มเขียวหวาน :

- 1 = สีเขียวไม่มีสีเหลือง
- 2 = สีเขียวอมเหลือง มีสีเหลือง 1-25 % ของพื้นที่ผิวทั้งหมด
- 3 = สีเหลืองอมเขียว มีสีเหลือง 26-50 % ของพื้นที่ผิวทั้งหมด
- 4 = สีเหลืองอมเขียว มีสีเหลือง 51-75 % ของพื้นที่ผิวทั้งหมด
- 5 = สีเหลืองอมส้ม มีสีเหลือง 76-100 % ของพื้นที่ผิวทั้งหมด

ตารางที่ 2 คะแนนการประเมินคุณภาพด้านรสชาติของผลส้มเขียวหวานที่ได้รับสารเอธิฟอนและอุณหภูมิระดับต่าง ๆ ในระหว่างการจัดสีเขียว

ความเข้มข้น	0 วัน			3 วัน			6 วัน			9 วัน			12 วัน			15 วัน						
	เฉลี่ย	อุณหภูมิ (°C)		เฉลี่ย	อุณหภูมิ (°C)		เฉลี่ย	อุณหภูมิ (°C)		เฉลี่ย	อุณหภูมิ (°C)		เฉลี่ย	อุณหภูมิ (°C)		เฉลี่ย	อุณหภูมิ (°C)					
		15	20		25	15		20	25		15	20		25	15		20	25	15	20	25	
เอธิฟอน 0 ppm	3.33	3.22	3.78	3.78	3.59	3.78	4.00	3.78	3.89	3.89	3.0e	5.22 ab	4.78abc	4.33	3.44 defg	4.55 abc	3.00efgh	3.67	5.22	3.45	4.78	4.48
เอธิฟอน 150 ppm	3.33	3.11	3.00	3.00	3.04	3.89	4.11	3.89	4.33	4.11	4.78abc	3.67 cde	3.22 de	3.89	3.11defgh	4.00bcde	2.56 gh	3.22	4.33	5.22	3.89	4.48
เอธิฟอน 300 ppm	3.33	2.89	4.22	3.22	3.44	2.55	4.33	2.56	2.55	3.15	2.67 e	3.89bcde	3.89bcde	3.48	3.22defgh	4.11 bcd	5.44 a	4.26	2.67	3.33	5.00	3.67
เอธิฟอน 600 ppm	3.33	4.00	4.22	2.78	3.67	4.89	3.78	5.22	4.63	4.63	3.22 de	4.55abcd	4.89 abc	4.22	3.11defgh	2.89 fgh	4.78 ab	3.59	4.33	4.11	5.00	4.48
เอธิฟอน1200ppm	3.33	2.89	2.33	3.44	2.89	5.00	4.55	2.55	4.04	4.04	3.11d	5.56 a	5.00 abc	4.56	2.33 h	4.89 ab	3.66 cdef	3.63	3.89	4.11	4.00	4.00
เฉลี่ย (อุณหภูมิ)	-	3.22	3.51	3.24	3.33	4.47	3.71	3.71	3.96	3.96	3.36b	4.58 a	4.36 a	4.10	3.04 b	4.09 a	3.89 a	3.67	4.09	4.04	4.53	4.22
LSD สารอุณหภูมิ	-	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	1.5029 *	NS	NS	1.0906 *	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS
LSD สาร	-	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS
LSD อุณหภูมิ	-	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	0.7835 *	0.7835 *	0.7835 *	0.7118 *	0.7118 *	0.7118 *	0.7118 *	0.7118 *	0.7118 *	0.7118 *	0.7118 *	0.7118 *
CV	-	20.32 %	20.32 %	20.32 %	20.32 %	20.32 %	20.32 %	20.32 %	20.32 %	20.32 %	28.46 %	28.46 %	28.46 %	28.46 %	28.46 %	28.46 %	28.46 %	28.46 %	28.46 %	28.46 %	28.46 %	28.46 %

หมายเหตุ * อัตราตามหลังค่าเฉลี่ยในแนวตั้งที่เหมือนกันไม่มีความแตกต่างทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 %

NS ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ

คะแนนการประเมินคุณภาพด้านรสชาติของผลส้มเขียวหวาน :

1 = เปรี้ยวมาก 2 = เปรี้ยวปานกลาง 3 = เปรี้ยวเล็กน้อย 4 = จืด 5 = หวานเล็กน้อย

6 = หวานปานกลาง 7 = หวานมาก

ตารางที่ 3 คะแนนการประเมินคุณภาพด้านกลิ่นของผลส้มเขียวหวานที่ได้รับสารเอธิฟอนและอุณหภูมิระดับต่าง ๆ ในระหว่างการจัดเลี้ยง

ความเข้มข้น	3 วัน						6 วัน						9 วัน						12 วัน						15 วัน							
	อุณหภูมิ (°C)			เฉลี่ย (สาร)	เฉลี่ย	เฉลี่ย	อุณหภูมิ (°C)			เฉลี่ย (สาร)	เฉลี่ย	เฉลี่ย	อุณหภูมิ (°C)			เฉลี่ย (สาร)	เฉลี่ย	เฉลี่ย	อุณหภูมิ (°C)			เฉลี่ย (สาร)	เฉลี่ย	เฉลี่ย	อุณหภูมิ (°C)			เฉลี่ย (สาร)	เฉลี่ย	เฉลี่ย		
	15	20	25				15	20	25				15	20	25				15	20	25				15	20	25				15	20
เอธิฟอน 0 ppm	1.00	1.00	1.11	1.04	1.11	1.33	1.15	1.22	1.22	1.00	1.15b	1.00	1.33	1.00	1.11	1.11	1.11	1.00	1.00	1.00	1.11	1.00	1.11	1.22	1.11	1.11	1.00	1.11	1.22	1.11		
เอธิฟอน 150 ppm	1.00	1.11	1.11	1.07	1.00	1.22	1.15	1.11	1.00	1.22	1.11b	1.00	1.33	1.22	1.11	1.11	1.11	1.00	1.00	1.00	1.22	1.00	1.11	1.00	1.11	1.00	1.11	1.00	1.11	1.11		
เอธิฟอน 300 ppm	1.00	1.11	1.00	1.07	1.33	1.56	1.48	1.89	1.22	2.11	1.74a	1.00	1.22	1.11	1.11	1.11	1.11	1.00	1.00	1.00	1.22	1.33	1.00	1.00	1.22	1.00	1.15	1.00	1.15	1.15		
เอธิฟอน 600 ppm	1.00	1.00	1.11	1.04	1.11	1.44	1.30	1.11	1.22	1.22	1.18b	1.00	1.33	1.11	1.11	1.11	1.11	1.00	1.00	1.00	1.22	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	
เอธิฟอน 1200 ppm	1.00	1.00	1.00	1.00	1.11	1.33	1.30	1.33	1.11	1.33	1.26b	1.00	1.33	1.11	1.33	1.30	1.30	1.00	1.00	1.00	1.33	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	1.00	
เฉลี่ย (อุณหภูมิ)	-	1.02	1.02	1.04	1.11	1.33	1.28	1.33	1.16	1.38	1.29	1.33	1.16	1.38	1.11	1.11	1.18	1.11	1.11	1.11	1.13	1.16	1.16	1.16	1.16	1.16	1.16	1.16	1.16	1.12		
LSD สารอุณหภูมิ	-	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	
LSD สาร	-	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	
LSD อุณหภูมิ	-	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	
CV	-	11.78 %	11.78 %	11.78 %	11.78 %	43.91 %	43.91 %	43.91 %	43.91 %	43.91 %	32.43 %	32.43 %	32.43 %	32.43 %	32.43 %	32.43 %	32.43 %	32.43 %	32.43 %	32.43 %	32.43 %	32.43 %	32.43 %	32.43 %	32.43 %	32.43 %	32.43 %	32.43 %	32.43 %	32.43 %	32.43 %	27.20 %

หมายเหตุ * อักษรตามหลังค่าเฉลี่ยในแนวตั้งที่เหมือนกันไม่มีความแตกต่างทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 %

NS ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ

คะแนนการประเมินคุณภาพด้านกลิ่นของผลส้มเขียวหวาน :

- 1 = ปกติ
- 2 = ผิดปกติเล็กน้อย
- 3 = ผิดปกติปานกลาง
- 4 = ผิดปกติมาก

ตารางที่ 4 คะแนนการประเมินคุณภาพการบริโภคโดยรวมของผลส้มเขียวหวานที่ได้รับสารเอธิฟอนและอุณหภูมิระดับต่าง ๆ ในระหว่างการจัดสีเขียว

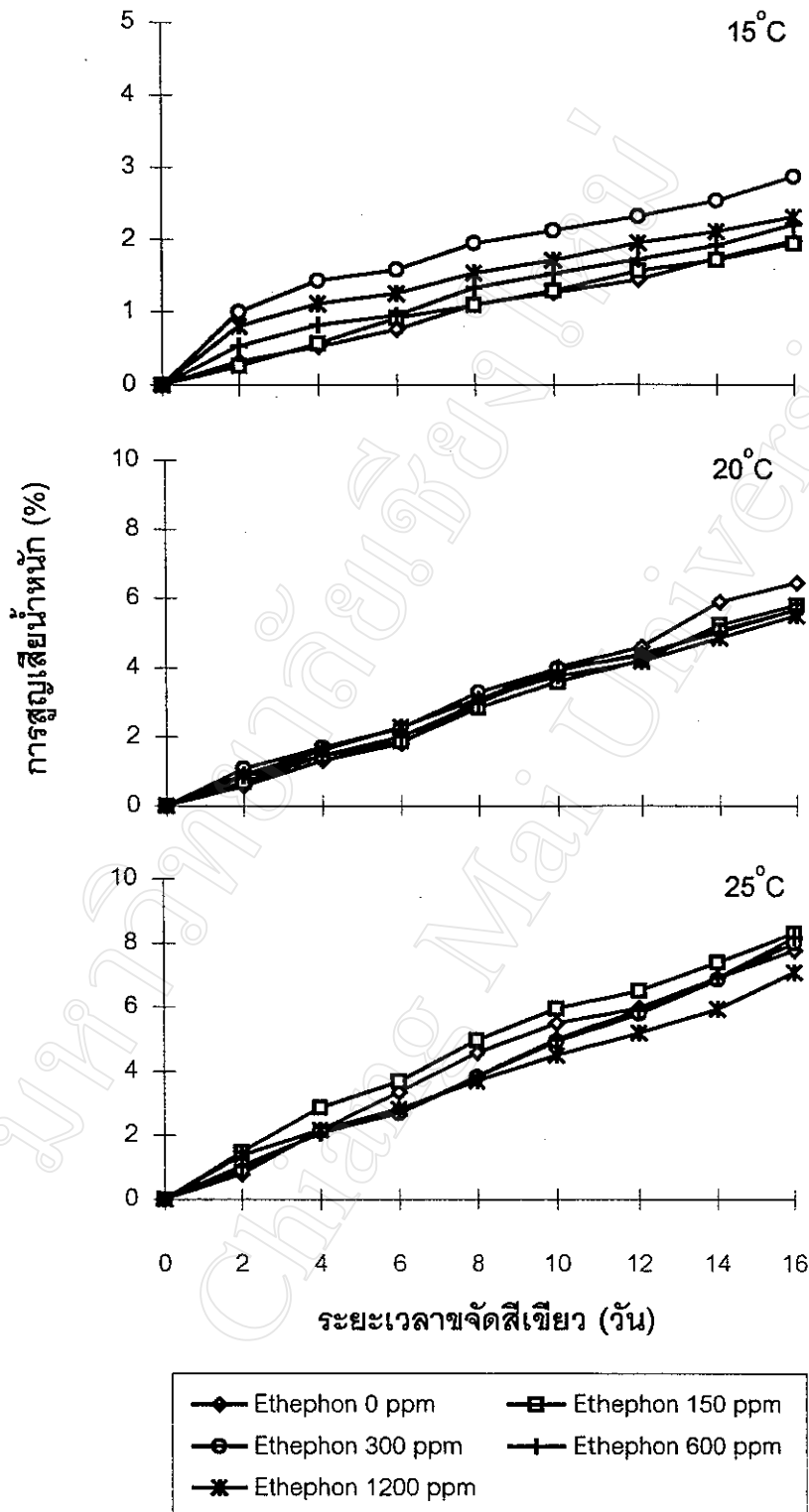
ความเข้มข้น	3 วัน						6 วัน						9 วัน						12 วัน						15 วัน						
	อุณหภูมิ (°C)		เฉลี่ย		เฉลี่ย		อุณหภูมิ (°C)		เฉลี่ย		เฉลี่ย		อุณหภูมิ (°C)		เฉลี่ย		เฉลี่ย		อุณหภูมิ (°C)		เฉลี่ย		เฉลี่ย		อุณหภูมิ (°C)		เฉลี่ย		เฉลี่ย		
	15	20	25	(สาร)	15	20	25	15	20	25	(สาร)	15	20	25	15	20	25	(สาร)	15	20	25	15	20	25	15	20	25	(สาร)	15	20	25
เอธิฟอน 0 ppm	4.44	5.56	4.89	4.96	5.11ab	5.22 ab	4.45bcd	4.00	4.78	6.22	5.00	5.45	5.66	5.78	4.00	4.78	6.22	5.00	5.45	5.66	5.78	4.00	4.78	6.22	5.00	5.45	5.66	5.78	4.00	4.78	6.22
เอธิฟอน 150 ppm	4.56	4.22	4.55	4.44	6.11ab	4.78abc	6.44 a	6.00	4.44	4.56	5.00	5.78	4.00	3.78	4.52ab	4.00	3.78	4.52ab	5.00	5.78	4.00	3.78	4.52ab	4.00	3.78	4.52ab	5.00	5.78	4.00	3.78	4.52ab
เอธิฟอน 300 ppm	4.33	5.56	4.45	4.78	5.22ab	2.56 d	3.11 cd	2.00	5.11	4.33	3.82	4.56	6.00	5.78	3.78	4.56	6.00	3.82	4.56	6.00	5.78	3.78	4.56	6.00	3.82	4.56	6.00	5.78	3.78	4.56	6.00
เอธิฟอน 600 ppm	5.11	6.00	3.67	4.93	6.55 a	4.89abc	6.22 ab	4.11	5.66	5.22	5.00	3.67	4.78	5.67	4.78	5.67	4.78	5.00	3.67	4.78	5.67	4.78	5.67	4.78	5.67	4.78	5.67	4.78	5.67	4.78	5.67
เอธิฟอน 1200ppm	4.44	3.00	5.67	4.37	6.22ab	5.66abc	3.00 cd	4.22	6.22	5.89	5.45	3.55	4.44	4.00	4.00	4.44	4.00	5.45	3.55	4.44	4.00	4.00	4.44	4.00	5.45	3.55	4.44	4.00	4.00	4.44	
เฉลี่ย (อุณหภูมิ)	4.58	4.87	4.67	4.70	5.84 a	4.62 b	4.64 b	4.07b	5.24a	5.24a	5.10	4.60	4.98	5.00	4.86	5.18	5.29	4.86	5.18	5.29	4.86	5.18	5.29	4.86	5.18	5.29	4.86	5.18	5.29	4.86	
LSD การอุณหภูมิ	-	NS	NS	NS	1.9718 *	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	
LSD สาร	-	NS	NS	NS	1.3644 *	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	
LSD อุณหภูมิ	-	NS	NS	NS	1.1163 *	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	
CV	-	21.00 %	21.00 %	21.00 %	23.45 %	23.45 %	23.45 %	24.36 %	24.36 %	24.36 %	24.36 %	24.36 %	24.36 %	24.36 %	24.36 %	24.36 %	24.36 %	24.36 %	24.36 %	24.36 %	24.36 %	24.36 %	24.36 %	24.36 %	24.36 %	24.36 %	24.36 %	24.36 %	24.36 %	24.36 %	

หมายเหตุ * ถ้าตรงตามหลังค่าเฉลี่ยในแนวตั้งที่เหมือนกันไม่มีความแตกต่างทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 %

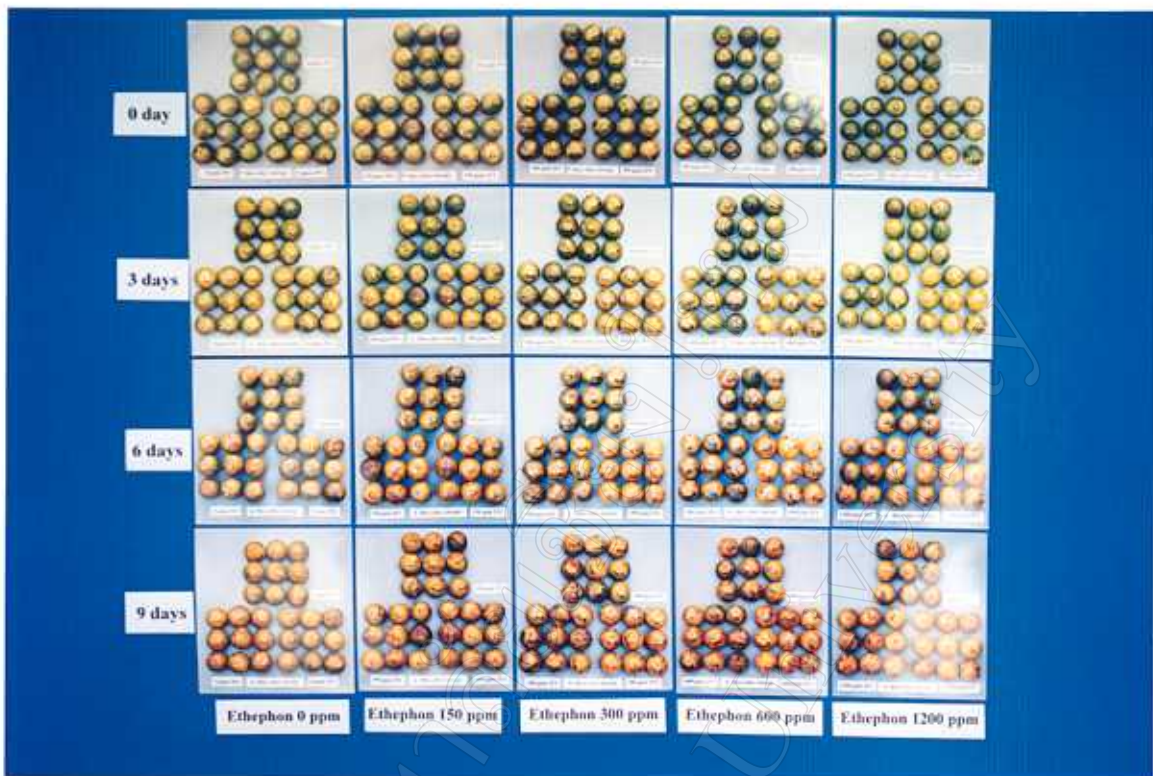
NS ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ

คะแนนการประเมินคุณภาพการบริโภคโดยรวมของผลส้มเขียวหวาน :

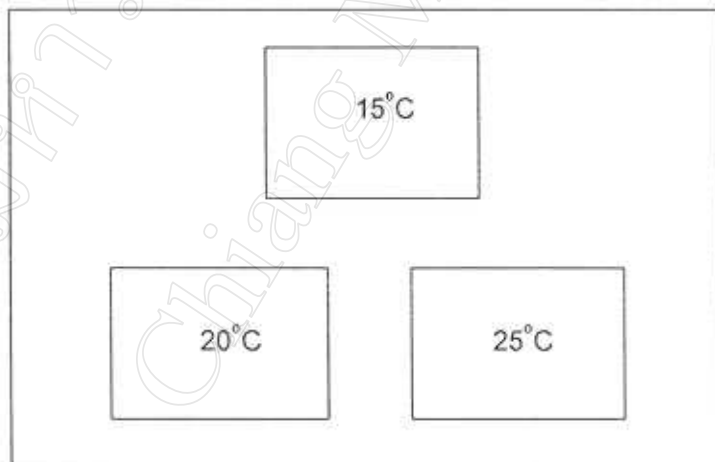
- 1 = ไม่ชอบมากที่สุด
- 2 = ไม่ชอบมาก
- 3 = ไม่ชอบปานกลาง
- 4 = ไม่ชอบเล็กน้อย
- 5 = เฉย ๆ
- 6 = ชอบเล็กน้อย
- 7 = ชอบปานกลาง
- 8 = ชอบมาก
- 9 = ชอบมากที่สุด

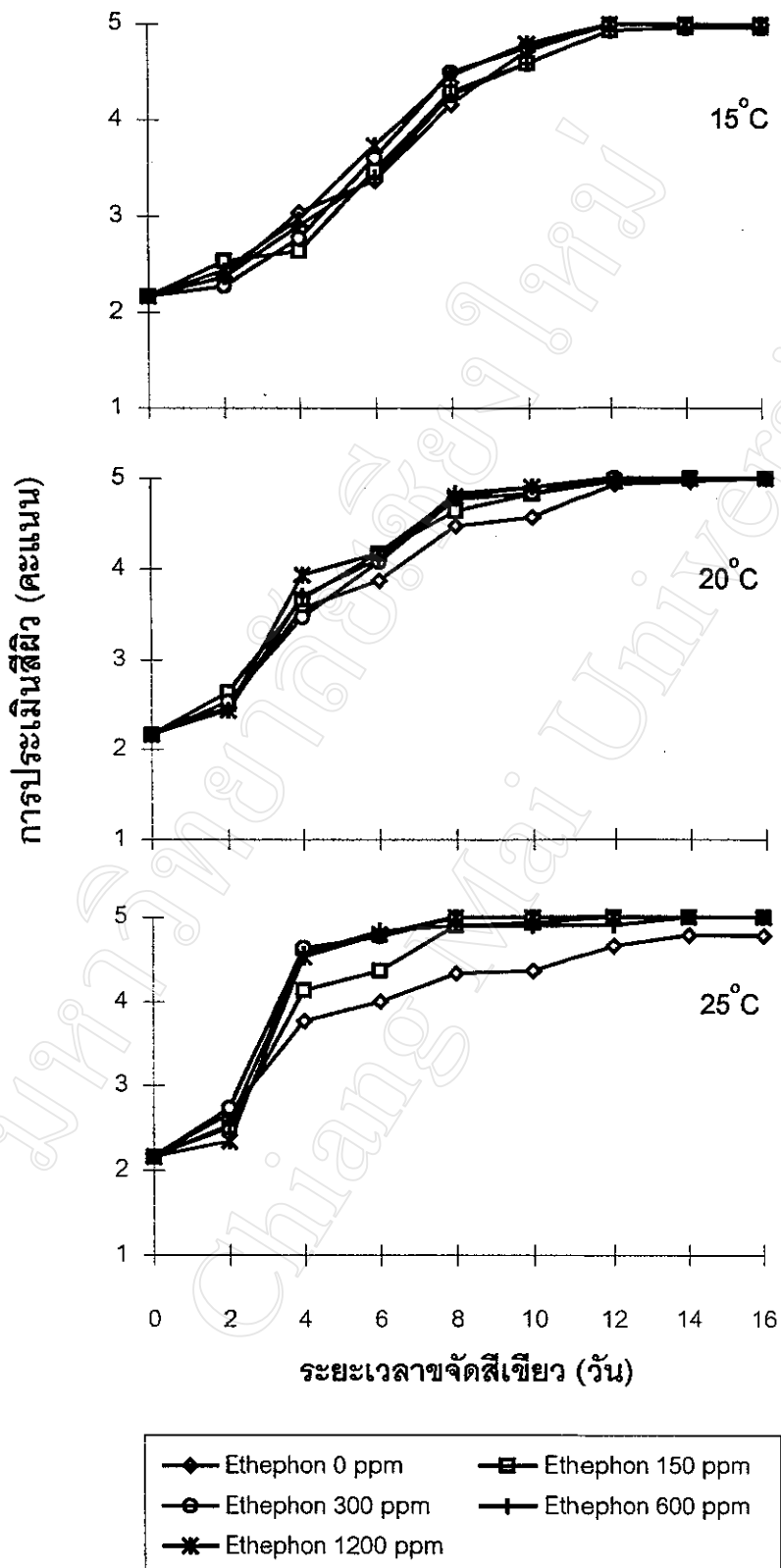
ภาพที่ 1 การสูญเสียน้ำหนักของผลส้มเขียวหวานที่ได้รับสารเอธิฟอน และอุณหภูมิระดับต่าง ๆ ในระหว่างการจัดสีเขียว

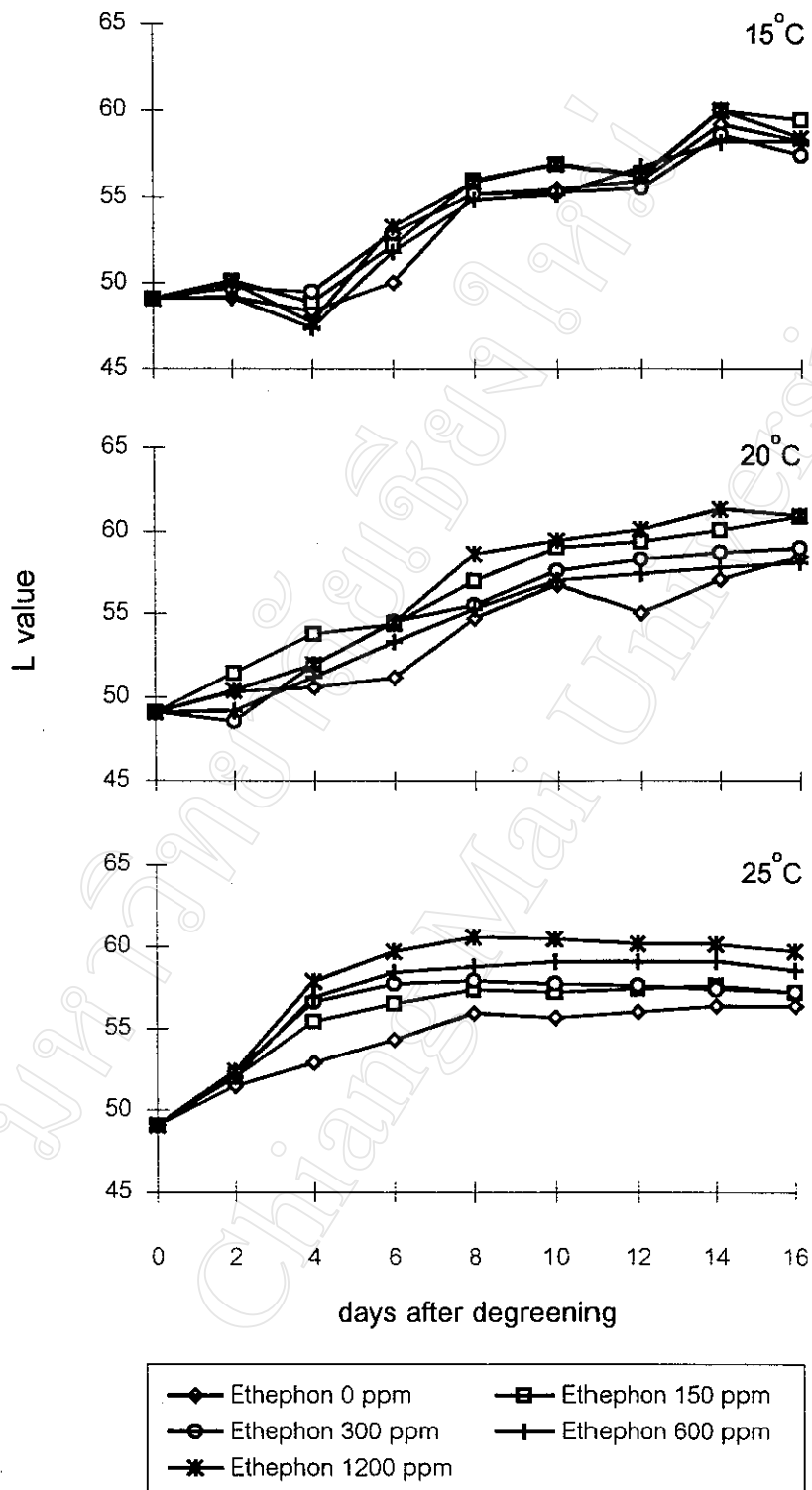
แผนผังในภาพย่อยแต่ละภาพ

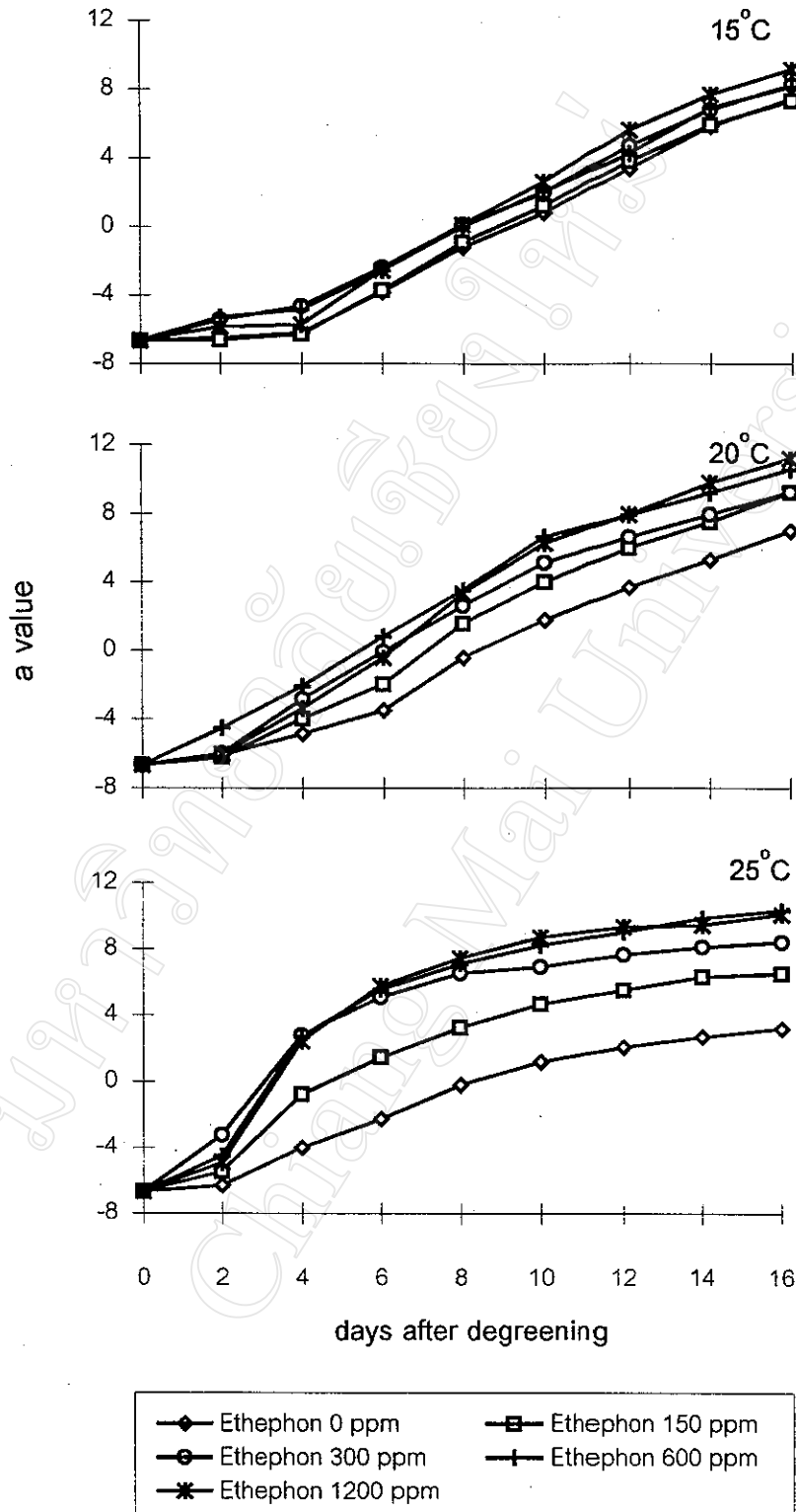
ภาพที่ 2 การเปลี่ยนแปลงสีผิวของผลส้มเขียวหวานที่ได้รับสารเอธิฟอนและอุณหภูมิระดับต่าง ๆ ในระหว่างการขจัดสีเขียวเป็นเวลา 0, 3, 6 และ 9 วัน
 หมายเหตุ : ภาพย่อยแต่ละภาพแสดงกลุ่มของผลส้มที่ได้ในสภาพอุณหภูมิ 15°C (บน) อุณหภูมิ 20°C (ซ้าย) และอุณหภูมิ 25°C (ขวา)

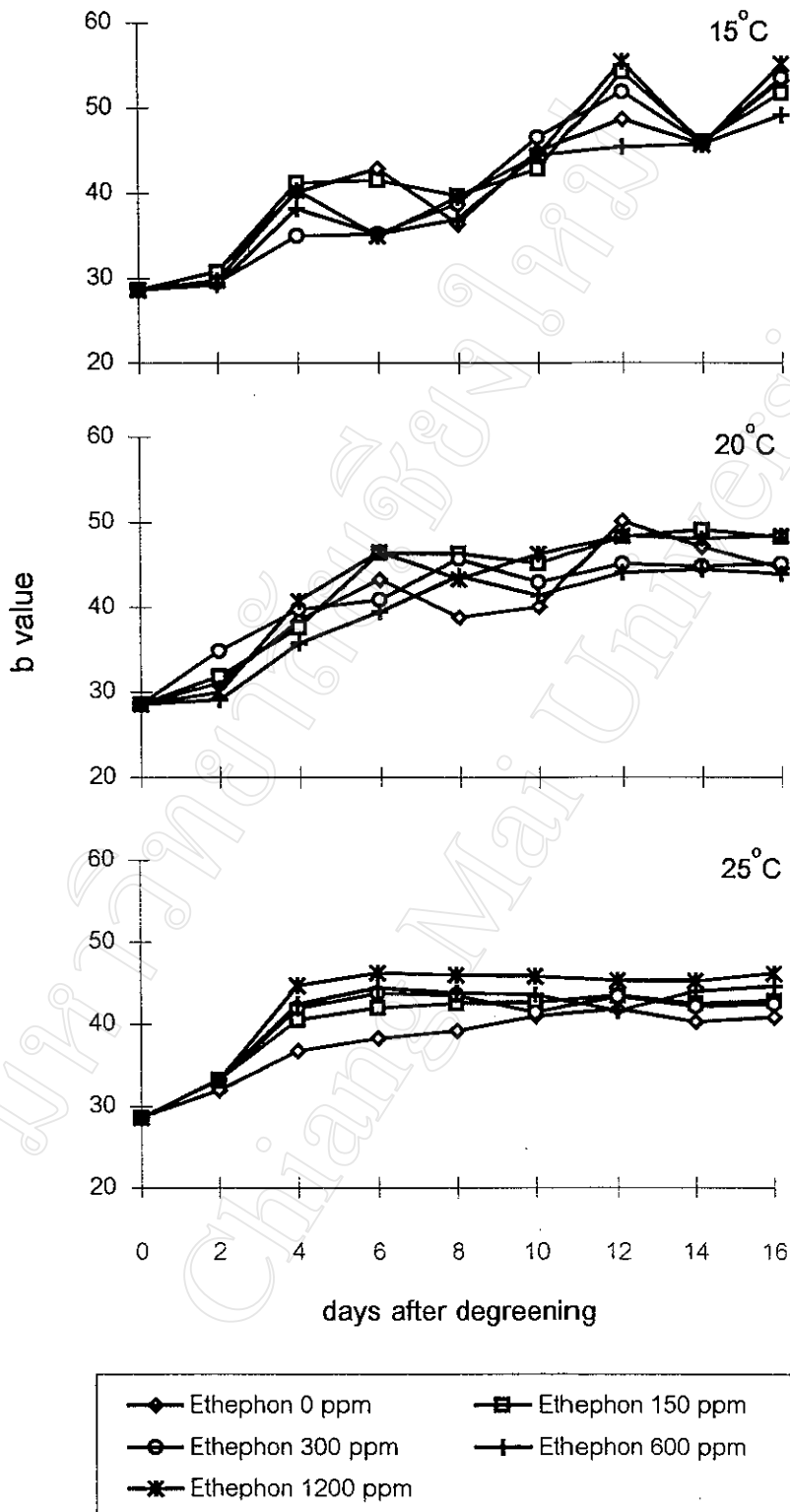
ภาพที่ 3 การประเมินสีผิวของผลส้มเขียวหวานที่ได้รับสารเอธิฟอนและอุณหภูมิระดับต่าง ๆ ในระหว่างการขจัดสีเขียว (1 = สีเขียว.... 5 = สีเหลืองอมส้ม)

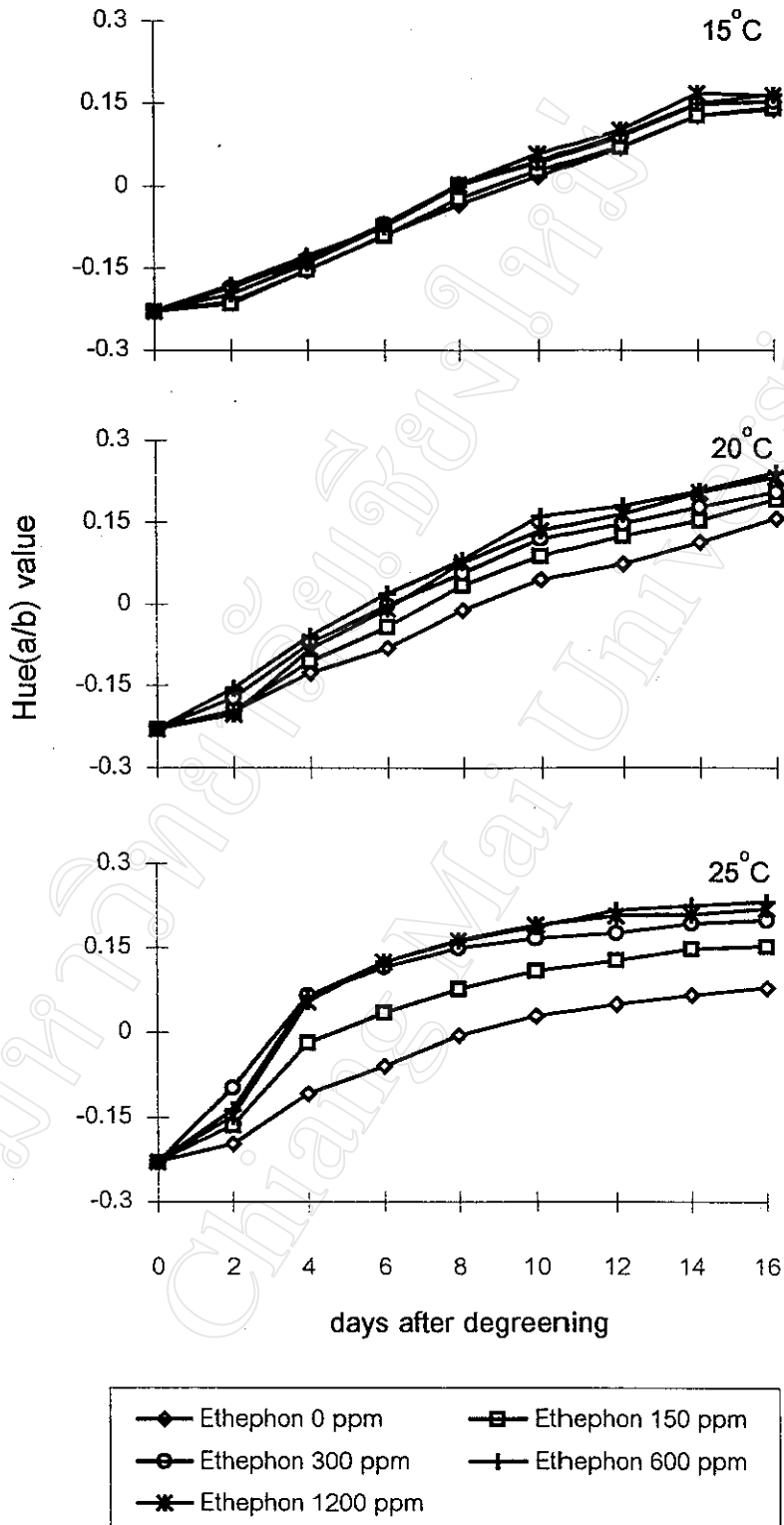
ภาพที่ 4 ค่า L ของสีผิวผลส้มเขียวหวานที่ได้รับสารเอธิฟอนและอุณหภูมิระดับต่าง ๆ ในระหว่างการขจัดสีเขียว

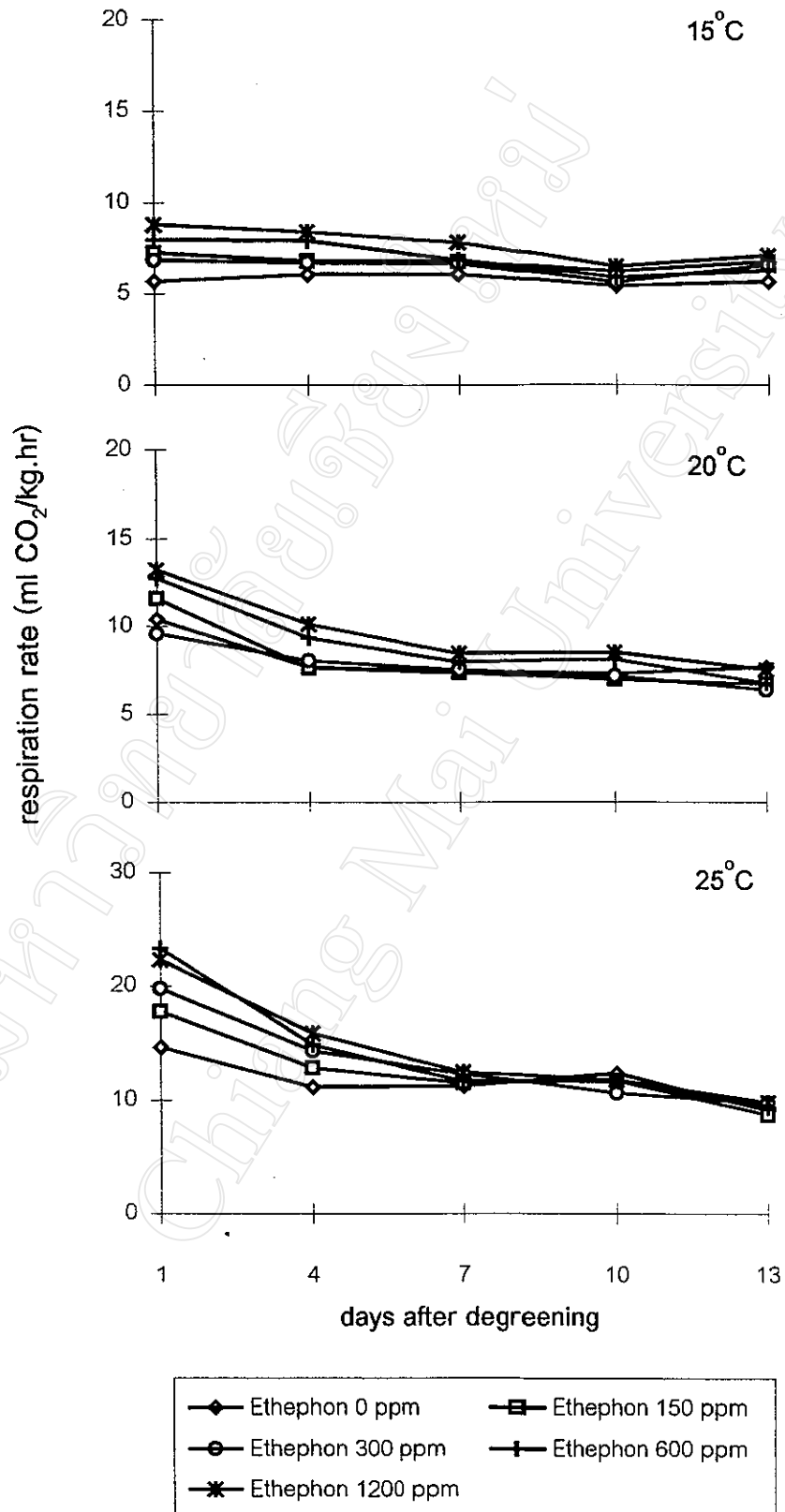
ภาพที่ 5 ค่า a ของสีผิวผลส้มเขียวหวานที่ได้รับสารเอธิฟอน และอุณหภูมิระดับต่าง ๆ ในระหว่างการขจัดสีเขียว

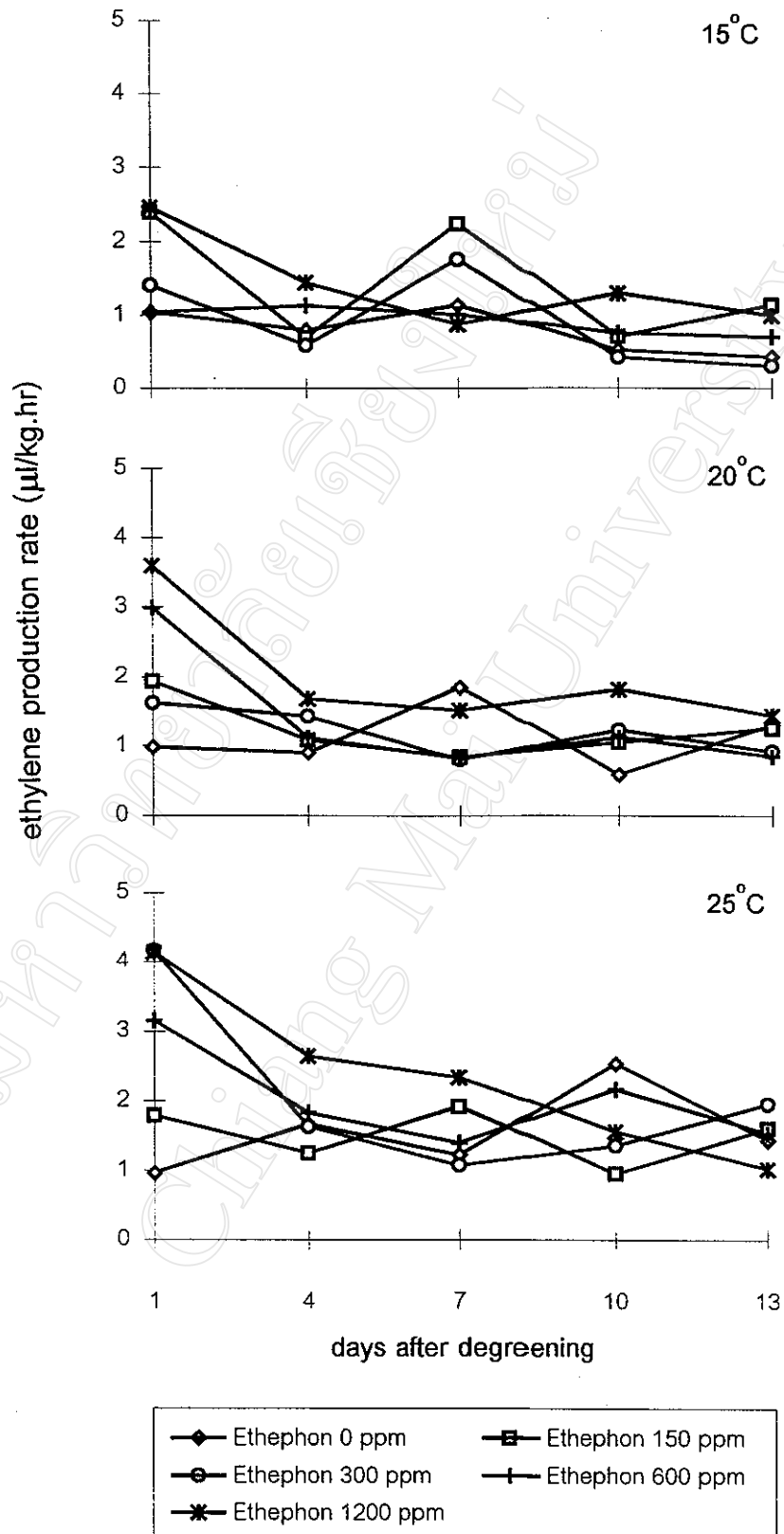
ภาพที่ 6 ค่า b ของสีผิวผลส้มเขียวหวานที่ได้รับสารเอธิฟอน และอุณหภูมิระดับต่าง ๆ ในระหว่างการขจัดสีเขียว

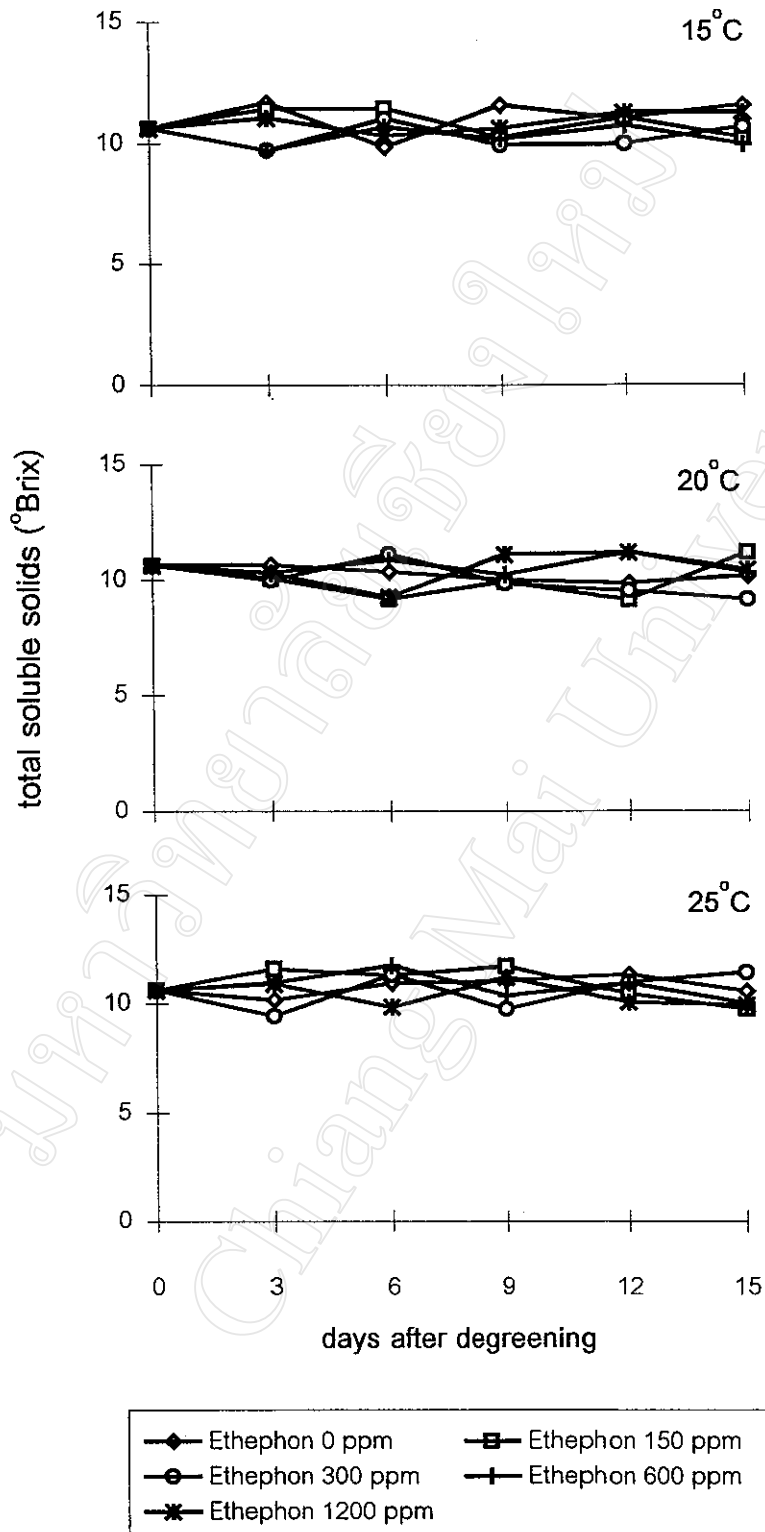
ภาพที่ 7 ค่า Hue(a/b) ของสีผิวผลส้มเขียวหวานที่ได้รับสารเอธิฟอน และอุณหภูมิระดับต่าง ๆ ในระหว่างการขจัดสีเขียว

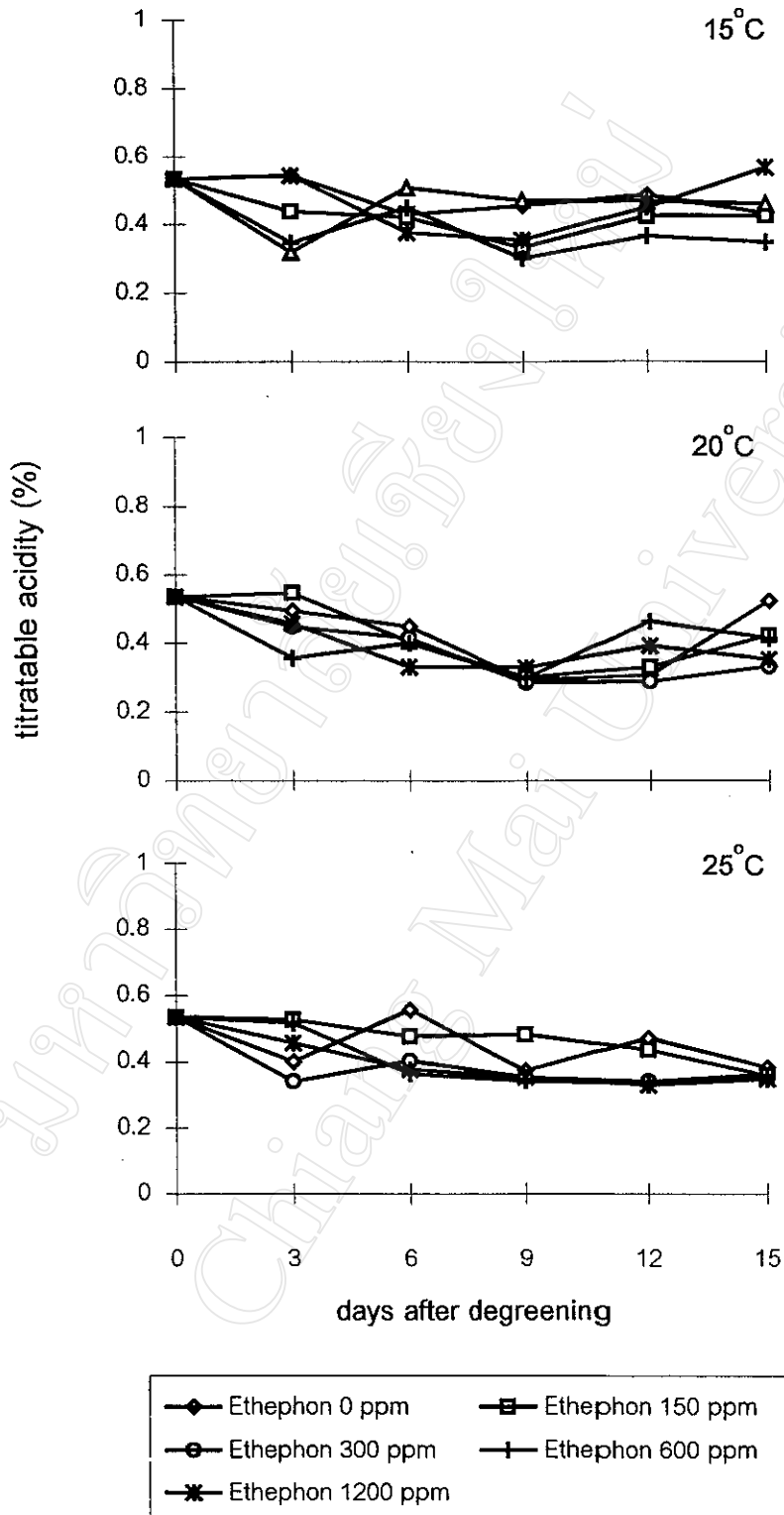
ภาพที่ 8 อัตราการหายใจของผลส้มเขียวหวานที่ได้รับสารเอธิฟอนและอุณหภูมิระดับต่าง ๆ ในระหว่างการขจัดสีเขียว

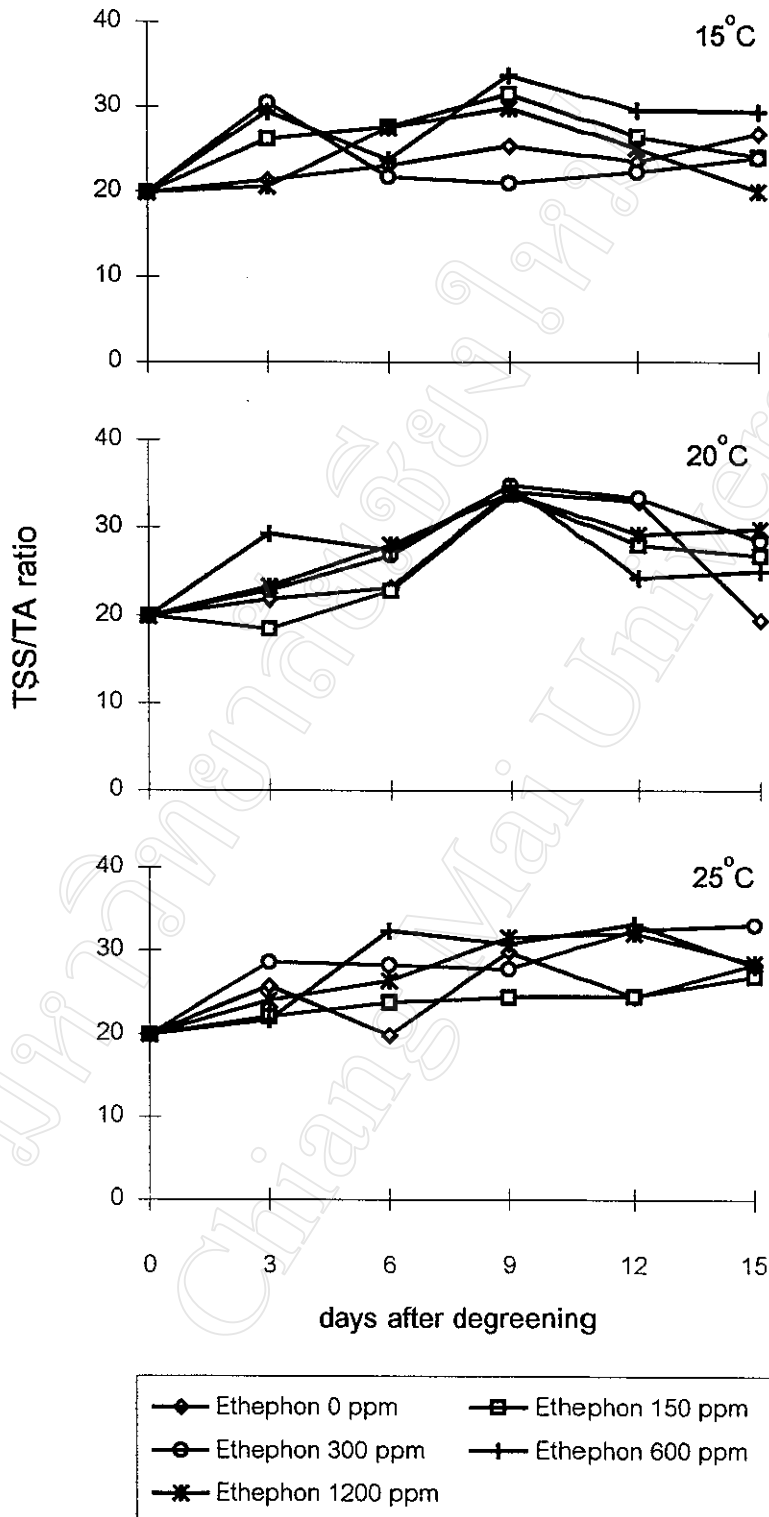
ภาพที่ 9 อัตราการผลิตเอทิลีนของผลส้มเขียวหวานที่ได้รับสารเอธิฟอน และอุณหภูมิระดับต่าง ๆ ในระหว่างการขจัดสีเขียว

ภาพที่ 10 ปริมาณของแข็งทั้งหมดที่ละลายน้ำได้ของผลส้มเขียวหวานที่ได้รับสารเอธิฟอนและอุณหภูมิระดับต่าง ๆ ในระหว่างการขจัดสีเขียว

ภาพที่ 11 ปริมาณกรดที่ไตเตรทได้ของผลส้มเขียวหวานที่ได้รับสารและอุณหภูมิระดับต่าง ๆ ในระหว่างการขจัดสีเขียว

ภาพที่ 12 อัตราส่วนระหว่างปริมาณของแข็งทั้งหมดที่ละลายน้ำได้ต่อปริมาณกรดที่ไตเตรทได้ของผลส้มเขียวหวานที่ได้รับสารเอธิฟอนและอุณหภูมิระดับต่าง ๆ ในระหว่างการขจัดสีเขียว

การทดลองที่ 2 ศึกษาระดับความเข้มข้นที่เหมาะสมของสารเคลือบผิวต่อการเปลี่ยนแปลงคุณภาพของผลส้มเขียวหวานหลังการเก็บเกี่ยว

จากการศึกษาผลการทดลองและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติของการทดลองที่ 1 พบว่าการใช้สารเอธิฟอนความเข้มข้น 600 ppm และสภาพอุณหภูมิ 25°C เป็นวิธีการทดลองที่เหมาะสมในการขจัดสีเขียวของผลส้มเขียวหวาน โดยผลส้มมีการเปลี่ยนสีผิวจากสีเขียวเป็นสีเหลืองภายใน 6 วัน และไม่กระทบต่อคุณภาพ ดังนั้นในการทดลองที่ 2 จึงนำวิธีการทดลองดังกล่าวและวิธีการที่ไม่ใช้สารเอธิฟอน มาศึกษาหาระดับความเข้มข้นที่เหมาะสมของสารเคลือบผิวที่มีผลชะลอการเปลี่ยนแปลงคุณภาพของผลส้มเขียวหวาน โดยขจัดสีเขียวด้วยสารเอธิฟอนความเข้มข้น 600 ppm และไว้ในสภาพอุณหภูมิ 25°C เป็นเวลา 6 วัน หลังจากนั้นนำผลส้มมาเคลือบผิวด้วยสารเคลือบผิว Stafresh 310 ที่ระดับความเข้มข้นต่าง ๆ เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงคุณภาพหลังการเก็บเกี่ยวต่อไป คือทำการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงทางกายภาพ การเปลี่ยนแปลงอัตราการหายใจและอัตราการผลิตเอธิลีน การเปลี่ยนแปลงทางเคมี และการเปลี่ยนแปลงคุณภาพในการบริโภค

1. การเปลี่ยนแปลงทางกายภาพ

1.1 การสูญเสียน้ำหนัก

ผลส้มเขียวหวานมีการสูญเสียน้ำหนักประมาณ 12 % ในระหว่างเก็บรักษา โดยพบว่าผลที่ได้รับสารเอธิฟอนก่อนการเคลือบผิวมีการสูญเสียน้ำหนักต่ำกว่าผลที่ไม่ได้รับสารเอธิฟอนตลอดระยะเวลาเก็บรักษาซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในวันที่ 8-18 ของการเก็บรักษา สำหรับสารเคลือบผิวพบว่าระดับความเข้มข้นมีผลต่อการสูญเสียน้ำหนักของผลส้มหลังจากเก็บรักษานาน 16 วัน โดยอัตราการสูญเสียน้ำหนักช้าลงเมื่อระดับความเข้มข้นเพิ่มขึ้น ซึ่งที่ความเข้มข้น 75 % ผลส้มมีการสูญเสียน้ำหนักต่ำสุด และพบว่าผลส้มที่ได้รับสารเอธิฟอนและเคลือบผิวด้วยสารเคลือบผิวความเข้มข้น 75 % มีการสูญเสียน้ำหนักต่ำสุดเท่ากับ 7.73 % เมื่อเก็บรักษาเป็นเวลา 30 วัน ขณะที่ผลที่ไม่ได้รับสารเอธิฟอนและไม่ทำการเคลือบผิว(ชุดควบคุม) มีการสูญเสียน้ำหนักสูงสุดเท่ากับ 11.60 % ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ภาพที่ 13A และ ตารางภาคผนวกที่ 12)

1.2 การเปลี่ยนแปลงสีผิว

1.2.1 การประเมินสีผิว ให้เป็นระดับคะแนน 1-5

ผลสัมเขียวหวานที่ได้รับและไม่ได้รับสารเอธิฟอนร่วมกับสารเคลือบผิวความเข้มข้นต่าง ๆ มีการเปลี่ยนสีผิวตามระยะเวลาเก็บรักษาดังภาพที่ 14 โดยผลสัมที่ได้รับสารเอธิฟอนมีอัตราการเปลี่ยนสีผิวเร็วกว่าและมีคะแนนการประเมินสีผิวสูงกว่าผลที่ไม่ได้รับสารเอธิฟอนตลอดระยะเวลาเก็บรักษาซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ขณะที่ความเข้มข้นของสารเคลือบผิวไม่มีผลต่อการเปลี่ยนสีผิวของผลสัมซึ่งไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างผลสัมที่ไม่ได้รับสารเอธิฟอนพบว่าผลสัมที่ไม่เคลือบผิว(ชุดควบคุม) มีคะแนนการประเมินสีผิวสูงกว่าผลที่เคลือบผิวตลอดระยะเวลาเก็บรักษา (ภาพที่ 13B และ ตารางภาคผนวกที่ 13)

1.2.2 การวัดสีผิวโดยใช้เครื่องวัดสี

ค่า a , b และ $Hue(a/b)$ ของสีผิวผลสัมเขียวหวานมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเมื่อระยะเวลาเก็บรักษานานขึ้น แต่ในวันที่ 20 ของการเก็บรักษา ค่า b จะลดลงและเพิ่มขึ้นอีกครั้ง โดยผลสัมที่ได้รับสารเอธิฟอนมีค่า L , a , b และ $Hue(a/b)$ สูงกว่าผลที่ไม่ได้รับสารเอธิฟอนตลอดระยะเวลาเก็บรักษาซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อเปรียบเทียบระดับความเข้มข้นของสารเคลือบผิว พบว่าผลสัมที่ไม่เคลือบผิวมีค่า L , a , b และ $Hue(a/b)$ สูงสุด และอัตราการเพิ่มขึ้นของค่าเหล่านี้มีแนวโน้มช้าลงเมื่อระดับความเข้มข้นของสารเคลือบผิวเพิ่มขึ้นในระยะเวลาเก็บรักษาเท่ากันเมื่อวิเคราะห์ผลทางสถิติพบว่าค่า L , a , b และ $Hue(a/b)$ ของผลสัมที่ไม่เคลือบผิวและเคลือบผิวด้วยสารเคลือบผิวความเข้มข้น 25 % ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อเก็บรักษานาน 30 วัน นอกจากนี้พบว่าผลสัมที่ได้รับสารเอธิฟอนแต่ไม่เคลือบผิวมีค่า L , a , b และ $Hue(a/b)$ สูงสุดตลอดระยะเวลาเก็บรักษา (ภาพที่ 15A, 15B, 15C, 15D และ ตารางภาคผนวกที่ 14, 15, 16, 17)

1.3 การเกิดโรค

เปอร์เซ็นต์การเกิดโรคของผลสัมเขียวหวานมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเมื่อเก็บรักษานานขึ้น โดยผลสัมที่ได้รับสารเอธิฟอนก่อนเคลือบผิวมีเปอร์เซ็นต์การเกิดโรคสูงกว่าผลที่ไม่ได้รับสารเอธิฟอนตลอดระยะเวลาเก็บรักษาแต่ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ สำหรับความเข้มข้นของสารเคลือบผิวมีผลต่อเปอร์เซ็นต์การเกิดโรคของผลสัม โดยผลที่ได้รับสารเคลือบผิวความเข้มข้น 100 % มีเปอร์เซ็นต์การเกิดโรคต่ำสุด ขณะที่ผลที่ไม่เคลือบผิวมีเปอร์เซ็นต์การเกิดโรคสูงสุด เมื่อวิเคราะห์ผลทางสถิติพบว่าผลสัมที่ได้รับสารเคลือบผิวความเข้มข้น 75 % และ 100 % มีเปอร์เซ็นต์การเกิดโรคไม่แตกต่างกันในระยะเวลาเก็บรักษาเท่ากัน นอกจากนี้พบว่าผลสัมที่ได้รับสารเอธิฟอน

และสารเคลือบผิวความเข้มข้น 50 % มีเปอร์เซ็นต์การเกิดโรค 100 % เมื่อเก็บรักษาได้เพียง 14 วัน ขณะที่ผลส้มที่ไม่ได้รับสารเอธิฟอนแต่เคลือบผิวด้วยสารเคลือบผิวความเข้มข้น 100% มีเปอร์เซ็นต์การเกิดโรคเพียง 43.33 % (ภาพที่ 13C และ ตารางภาคผนวกที่ 18)

2. การเปลี่ยนแปลงอัตราการหายใจและอัตราการผลิตเอธิลีน

อัตราการหายใจของผลส้มเขียวหวานมีแนวโน้มลดลงเมื่อระยะเวลาเก็บรักษานานขึ้น โดยสารเอธิฟอนไม่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงอัตราการหายใจซึ่งไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ แต่สารเคลือบผิวมีผลต่ออัตราการหายใจโดยผลส้มที่ไม่เคลือบผิวมีอัตราการหายใจสูงสุดระหว่าง 5.84-6.30 ml CO₂/kg.hr ขณะที่ผลที่ได้รับสารเคลือบผิวความเข้มข้นต่าง ๆ มีอัตราการหายใจระหว่าง 3.22-5.38 ml CO₂/kg.hr ตลอดระยะเวลาเก็บรักษา และพบว่าผลส้มที่ได้รับสารเคลือบผิวความเข้มข้น 75 % มีอัตราการหายใจต่ำสุดในระยะเวลาเก็บรักษาเท่ากัน นอกจากนี้ผลส้มที่ได้รับสารเอธิฟอนร่วมกับสารเคลือบผิวความเข้มข้น 75 % มีอัตราการหายใจต่ำสุดเมื่อเก็บรักษานาน 13 วัน (ภาพที่ 16A และ ตารางภาคผนวกที่ 19)

อัตราการผลิตเอธิลีนของผลส้มเขียวหวานมีแนวโน้มลดลงเมื่อระยะเวลาเก็บรักษานานขึ้น พบว่าสารเอธิฟอนมีผลต่อการผลิตเอธิลีนโดยผลส้มที่ได้รับสารเอธิฟอนมีอัตราการผลิตเอธิลีนสูงกว่าผลที่ไม่ได้รับสารเอธิฟอนตลอดระยะเวลาเก็บรักษาซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ขณะที่ความเข้มข้นของสารเคลือบผิวไม่มีผลต่ออัตราการผลิตเอธิลีนซึ่งไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ และในวันที่ 13 ของการเก็บรักษาพบว่าผลส้มที่ไม่ได้รับสารเอธิฟอนแต่เคลือบผิวด้วยสารเคลือบผิวความเข้มข้นต่าง ๆ รวมทั้งวิธีการทดลองที่ไม่เคลือบผิว(ชุดควบคุม) ไม่มีการผลิตเอธิลีน (ภาพที่ 16B และ ตารางภาคผนวกที่ 20)

3. การเปลี่ยนแปลงทางเคมี

3.1 ปริมาณของแข็งทั้งหมดที่ละลายน้ำได้ (total soluble solids ; TSS)

ปริมาณ TSS ของผลส้มเขียวหวานมีแนวโน้มไม่เปลี่ยนแปลงเมื่อระยะเวลาเก็บรักษานานขึ้น โดยผลส้มที่ไม่ได้รับสารเอธิฟอนมีปริมาณ TSS สูงกว่าผลที่ได้รับสารเอธิฟอนในระยะเวลาเก็บรักษาเท่ากันเมื่อวิเคราะห์ผลทางสถิติพบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญในวันที่ 12, 15, 21 และ 27 ของการเก็บรักษา สำหรับผลของสารเคลือบผิวพบว่าผลส้มที่ไม่เคลือบผิวมีปริมาณ TSS สูงกว่าผลที่เคลือบผิวตลอดระยะเวลาเก็บรักษา นอกจากนี้พบว่าผลส้มที่ไม่ได้รับ

สารเอธิฟอนและไม่เคลือบผิว (ชุดควบคุม) มีปริมาณ TSS สูงกว่าวิธีการอื่น ๆ ในระยะเวลาเก็บรักษาเท่ากัน (ภาพที่ 17B และ ตารางภาคผนวกที่ 21)

3.2 ปริมาณกรดที่ไตเตรทได้ (titratable acidity ; TA)

การใช้สารเอธิฟอนและสารเคลือบผิวความเข้มข้นต่าง ๆ ไม่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงปริมาณ TA ของผลส้มเขียวหวานซึ่งไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติตลอดระยะเวลาเก็บรักษา (ภาพที่ 17C และ ตารางภาคผนวกที่ 22)

3.3 อัตราส่วนระหว่างปริมาณของแข็งทั้งหมดที่ละลายน้ำได้ต่อปริมาณกรดที่ไตเตรทได้ (TSS/TA ratio)

อัตราส่วน TSS/TA ของผลส้มเขียวหวานมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเมื่อระยะเวลาเก็บรักษานานขึ้น โดยสารเอธิฟอนและความเข้มข้นของสารเคลือบผิวไม่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงอัตราส่วน TSS/TA ของผลส้มซึ่งไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติตลอดระยะเวลาเก็บรักษา (ภาพที่ 17D และ ตารางภาคผนวกที่ 23)

4. การเปลี่ยนแปลงคุณภาพในการบริโภค

4.1 การประเมินคุณภาพทางด้านสีผิว ให้เป็นระดับคะแนน 1-5

สารเอธิฟอนมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงสีผิวของผลส้มเขียวหวาน โดยผู้ประเมินให้คะแนนการประเมินสีผิวของผลส้มที่ได้รับสารเอธิฟอนสูงกว่าผลที่ไม่ได้รับสารเอธิฟอนในระยะเวลาเก็บรักษาเท่ากันซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และพบว่าผลส้มที่ไม่เคลือบผิวมีคะแนนการประเมินสีผิวสูงกว่าผลที่เคลือบผิวด้วยสารเคลือบผิวความเข้มข้นต่าง ๆ (ตารางที่ 5)

4.2 การประเมินคุณภาพด้านรสชาติ ให้เป็นระดับคะแนน 1-7

สารเอธิฟอนไม่มีผลต่อคุณภาพด้านรสชาติของผลส้มเขียวหวานเมื่อเก็บรักษาเป็นเวลา 27 วัน ซึ่งไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ แต่ในวันที่ 30 ของการเก็บรักษา พบว่าผลส้มที่ได้รับสารเอธิฟอนมีคะแนนการประเมินคุณภาพด้านรสชาติแตกต่างกับผลที่ไม่ได้รับสารเอธิฟอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สำหรับความเข้มข้นของสารเคลือบผิวพบว่าในวันที่ 15 และ 21 ของการเก็บรักษา ผลส้มที่ได้รับสารเคลือบผิวความเข้มข้น 100 % และ 75 % มีคะแนนการประเมินคุณภาพด้านรสชาติต่ำ นอกจากนี้พบว่าผลส้มที่ได้รับและไม่ได้รับสารเอธิฟอนร่วมกับสารเคลือบผิวความเข้มข้นต่าง ๆ มีคะแนนการประเมินคุณภาพด้านรสชาติไม่แตกต่างกันทางสถิติในระยะเวลาเก็บรักษาเท่ากัน (ตารางที่ 6)

4.3 การประเมินคุณภาพด้านกลิ่น ให้เป็นระดับคะแนน 1-4

ในระหว่างวันที่ 12-18 ของการเก็บรักษา ผลส้มที่ได้รับสารเอธิฟอนมีคะแนนการประเมินคุณภาพด้านกลิ่นสูงกว่าผลที่ไม่ได้รับสารเอธิฟอนซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สำหรับสารเคลือบผิวพบว่าเมื่อเก็บรักษาเป็นเวลา 27 วัน ผลส้มที่ไม่เคลือบผิวมีคะแนนการประเมินคุณภาพด้านกลิ่นสูงกว่าผลที่เคลือบผิว และเมื่อเปรียบเทียบระดับความเข้มข้นของสารเคลือบผิวพบว่าไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และผู้ประเมินส่วนใหญ่ให้คะแนนคุณภาพด้านกลิ่นอยู่ระหว่างปกติถึงผิดปกติเล็กน้อยตลอดระยะเวลาเก็บรักษา (ตารางที่ 7)

4.4 การประเมินคุณภาพการบริโภคโดยรวม ให้เป็นระดับคะแนน 1-9

ผู้ประเมินส่วนใหญ่ให้คะแนนการประเมินคุณภาพการบริโภคโดยรวมอยู่ระหว่างเฉย ๆ ถึงชอบปานกลาง โดยผู้ประเมินให้คะแนนการประเมินคุณภาพการบริโภคโดยรวมของผลส้มที่ได้รับสารเอธิฟอนสูงกว่าผลที่ไม่ได้รับสารเอธิฟอนซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในวันที่ 15 ของการเก็บรักษา ขณะที่ระดับความเข้มข้นของสารเคลือบผิวไม่มีผลต่อคะแนนการประเมินคุณภาพการบริโภคโดยรวมของผลส้มเด่นชัด นอกจากนี้พบว่าผลส้มที่ได้รับและไม่ได้รับสารเอธิฟอนร่วมกับสารเคลือบผิวความเข้มข้นต่าง ๆ มีคะแนนการประเมินคุณภาพการบริโภคโดยรวมไม่แตกต่างทางสถิติเมื่อเก็บรักษานาน 27 วัน (ตารางที่ 8)

จากการศึกษาระดับความเข้มข้นที่เหมาะสมของสารเคลือบผิวต่อการเปลี่ยนแปลงคุณภาพของผลส้มเขียวหวานหลังการเก็บเกี่ยว พบว่าระดับความเข้มข้นของสารเคลือบผิวมีผลต่อการสูญเสียน้ำหนักของผลส้ม คือเมื่อระดับความเข้มข้นสูงขึ้นอัตราการสูญเสียน้ำหนักช้าลง โดยสารเคลือบผิว Stafresh 310 ความเข้มข้น 75 % ทำให้ผลส้มมีการสูญเสียน้ำหนักต่ำสุดเมื่อเก็บรักษานาน 30 วัน และมีผลต่ออัตราการหายใจ เปอร์เซ็นต์การเกิดโรคด้วย โดยผลส้มที่ได้รับสารเคลือบผิวความเข้มข้น 75 % มีอัตราการหายใจต่ำสุดเมื่อเก็บรักษานาน 13 วัน และสารเคลือบผิวความเข้มข้น 100 % ทำให้ผลส้มเกิดโรคต่ำสุดแต่ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติกับผลที่ได้รับสารเคลือบผิวความเข้มข้น 75 % ในระยะเวลาเก็บรักษาเท่ากัน

ตารางที่ 5 คะแนนการประเมินคุณภาพด้านสีผิวของมดส้มเขียวหวานที่เคลือบผิวด้วยสารเคลือบผิว Stafresh 310 ระดับความเข้มข้นต่าง ๆ ในระหว่างเก็บรักษา

ความเข้มข้น	9 วัน				12 วัน										
	0 วัน	3 วัน	6 วัน	เฉลี่ย	Stafresh 310				Stafresh 310				เฉลี่ย		
				(สาร)	0 %	25 %	50 %	75 %	100 %	0 %	25 %	50 %	75 %	100 %	(สาร)
เฉลี่ย 0 ppm	2.0	2.95	4.05	4.87ab	4.47bc	3.93d	4.53b	4.07cd	4.37b	5.0	5.0	4.73	4.40	3.93	4.61b
เฉลี่ย 600 ppm	2.0	3.71	4.88	5.0a	5.0a	4.73ab	4.87ab	4.92a	4.92a	5.0	5.0	5.0	4.73	4.73	4.89a
เฉลี่ย (wax)	-	3.33	4.47	4.93	4.73	4.47	4.63	4.47	4.65	5.0a	5.0a	4.87ab	4.57bc	4.33c	4.75
LSD เฉลี่ยxwax	-	-	-	0.4436	NS										
LSD เฉลี่ย	-	-	-	0.2311	0.2429										
LSD wax	-	-	-	NS	0.3366										
CV	-	-	-	7.45 %	6.82 %										

ความเข้มข้น	15 วัน				18 วัน										
	Stafresh 310				Stafresh 310				Stafresh 310				เฉลี่ย		
	0 %	25 %	50 %	100 %	0 %	25 %	50 %	75 %	100 %	0 %	25 %	50 %	75 %	100 %	(สาร)
เฉลี่ย 0 ppm	5.0a	5.0a	4.40cd	4.60bc	4.20d	4.64b	4.64b	4.40c	4.74b	4.81b	4.81b	4.40c	4.74b	4.81b	4.81b
เฉลี่ย 600 ppm	5.0a	5.0a	4.87ab	5.0a	5.0a	4.97a	5.0a	5.0a	5.0a	5.0a	5.0a	5.0a	5.0a	5.0a	5.0a
เฉลี่ย (wax)	5.0a	5.0a	4.63b	4.80ab	4.60b	4.81	4.81	4.70b	4.87ab	4.91	4.91	4.70b	4.87ab	4.91	4.91
LSD เฉลี่ยxwax	0.3016				0.1415										
LSD เฉลี่ย	0.1809				0.1100										
LSD wax	0.2933				0.1686										
CV	4.92 %				2.23 %										

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยคะแนนการประเมินคุณภาพด้านสีผิวของผลส้มเขียวหวานที่เคลือบผิวด้วยสารเคลือบผิว Stafresh 310 ระดับความเข้มข้นต่าง ๆ ในระหว่างเก็บรักษา (ต่อ)

ความเข้มข้น	24 วัน											
	21 วัน					30 วัน						
	Stafresh 310					Stafresh 310						
	0 %	25 %	50 %	75 %	100 %	เฉลี่ย (สาร)	0 %	25 %	50 %	75 %	100 %	เฉลี่ย (สาร)
เอธิฟอน 0 ppm	4.87a	4.93a	4.67a	4.73a	4.07b	4.65b	5.0a	4.87b	5.0a	5.0a	4.26c	4.83b
เอธิฟอน 600 ppm	5.0a	4.73a	4.93a	5.0a	5.0a	4.93a	5.0a	5.0a	5.0a	5.0a	5.0a	5.0a
เฉลี่ย (wax)	4.93	4.83	4.80	4.87	4.53	4.79	5.0a	4.93a	5.0a	5.0a	4.63b	4.91
LSD เอธิฟอนXwax	0.0944											
LSD เอธิฟอน	0.1234											
LSD wax	0.1708											
CV	1.44 %											

ความเข้มข้น	27 วัน											
	27 วัน					30 วัน						
	Stafresh 310					Stafresh 310						
	0 %	25 %	50 %	75 %	100 %	เฉลี่ย (สาร)	0 %	25 %	50 %	75 %	100 %	เฉลี่ย (สาร)
เอธิฟอน 0 ppm	5.0a	5.0a	4.93a	5.0a	4.73b	4.93b	5.0	5.0	5.0	5.0	5.0	5.0
เอธิฟอน 600 ppm	5.0a	5.0a	5.0a	5.0a	5.0a	5.0a	5.0	5.0	5.0	4.93	5.0	4.99
เฉลี่ย (wax)	5.0a	5.0a	4.97ab	5.0a	4.87b	4.97	5.0	5.0	5.0	4.97	5.0	4.99
LSD เอธิฟอนXwax	0.1279											
LSD เอธิฟอน	0.0671											
LSD wax	0.1030											
CV	2.01 %											
	NS											
	NS											
	NS											
	0.90 %											

ตารางที่ 6 คะแนนการประเมินคุณภาพด้านรสชาติของผลส้มเขียวหวานที่เคลือบผิวด้วยสารเคลือบผิว Stafresh 310

ระดับความเข้มข้นต่าง ๆ ในระหว่างเก็บรักษา

ความเข้มข้น	9 วัน					12 วัน									
	0 วัน	3 วัน	6 วัน	Stafresh 310			เฉลี่ย (สาร)	Stafresh 310			เฉลี่ย (สาร)				
				0 %	25 %	50 %		75 %	100 %	0 %		25 %	50 %	75 %	100 %
เฉลี่ย 0 ppm	3.33	4.68	5.36	4.87	4.67	4.40	4.0	4.80	4.55	4.27	4.87	4.13	3.73	4.47	4.29
เฉลี่ย 600 ppm	3.33	3.93	4.92	4.40	5.27	4.53	4.80	4.07	4.61	3.67	4.53	4.13	4.53	3.27	4.03
เฉลี่ย (wax)	-	4.31	5.14	4.63	4.97	4.47	4.40	4.43	4.58	3.97	4.70	4.13	4.13	3.87	4.16
LSD เฉลี่ย X wax	-	-	-	-	-	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS
LSD เฉลี่ย ฟอน	-	-	-	-	-	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS
LSD wax	-	-	-	-	-	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS
CV	-	-	-	-	-	16.59 %	16.59 %	16.59 %	20.27 %	20.27 %	20.27 %	20.27 %	20.27 %	20.27 %	20.27 %

ความเข้มข้น	15 วัน					18 วัน							
	0 %	25 %	50 %	75 %	100 %	เฉลี่ย (สาร)	Stafresh 310			เฉลี่ย (สาร)			
							0 %	25 %	50 %		75 %	100 %	
เฉลี่ย 0 ppm	5.07	5.53	4.87	4.73	4.20	4.88	5.33	4.67	4.47	4.47	4.47	4.33	4.65
เฉลี่ย 600 ppm	4.80	4.93	4.80	4.60	4.13	4.65	4.0	5.0	4.33	4.73	4.73	4.73	4.56
เฉลี่ย (wax)	4.93a	5.23a	4.83a	4.67ab	4.17b	4.77	4.67	4.83	4.40	4.60	4.53	4.53	4.61
LSD เฉลี่ย X wax	-	-	-	-	-	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS
LSD เฉลี่ย ฟอน	-	-	-	-	-	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS	NS
LSD wax	-	-	-	-	-	0.5886	0.5886	0.5886	0.5886	0.5886	0.5886	0.5886	0.5886
CV	-	-	-	-	-	14.08 %	14.08 %	14.08 %	15.34 %	15.34 %	15.34 %	15.34 %	15.34 %

ตารางที่ 6 คะแนนการประเมินคุณภาพด้านรสชาติของผลส้มเขียวหวานที่เคลือบผิวด้วยสารเคลือบผิว Stafresh 310
ระดับความเข้มข้นต่าง ๆ ในระหว่างเก็บรักษา (ต่อ)

ความเข้มข้น	21 วัน					24 วัน						
	Stafresh 310					Stafresh 310						
	เฉลี่ย (สาร)	0 %	25 %	50 %	75 %	100 %	เฉลี่ย (สาร)	0 %	25 %	50 %	75 %	100 %
เฉลี่ย (wax)	4.27	4.47	4.40	3.53	4.40	4.27	4.27	4.47	4.87	4.87	4.87	3.67
LSD เฉลี่ย X wax	4.40a	4.57a	4.50a	3.63b	4.10ab	4.24	4.77	4.57	4.83	4.43	4.30	4.58
LSD เฉลี่ย ฟอน	NS					NS						
LSD wax	0.6574					NS						
CV	17.71 %					22.45 %						

ความเข้มข้น	27 วัน					30 วัน						
	Stafresh 310					Stafresh 310						
	เฉลี่ย (สาร)	0 %	25 %	50 %	75 %	100 %	เฉลี่ย (สาร)	0 %	25 %	50 %	75 %	100 %
เฉลี่ย (wax)	4.48	4.57	4.77	4.50	4.80	4.62	4.02	4.07	4.43	3.90	3.97	4.08
LSD เฉลี่ย X wax	NS					NS						
LSD เฉลี่ย ฟอน	NS					0.3077						
LSD wax	NS					NS						
CV	15.21 %					12.97 %						

ตารางที่ 7 คะแนนการประเมินคุณภาพด้านกลิ่นของผลส้มเขียวหวานที่เคลือบผิวด้วยสารเคลือบผิว Stafresh 310

ระดับความเข้มข้นต่าง ๆ ในระหว่างเก็บรักษา (ต่อ)

ความเข้มข้น	21 วัน					24 วัน						
	Stafresh 310					Stafresh 310						
	0 %	25 %	50 %	75 %	100 %	เฉลี่ย (สาร)	0 %	25 %	50 %	75 %	100 %	เฉลี่ย (สาร)
เอธิฟอน 0 ppm	1.07b	1.07b	1.87a	2.20a	1.33b	1.51a	1.0	1.60	1.13	1.47	1.27	1.29
เอธิฟอน 600 ppm	1.0b	1.07b	1.13b	1.0b	1.0b	1.04b	1.0	1.67	1.13	1.60	1.20	1.32
เฉลี่ย (wax)	1.03c	1.07c	1.50ab	1.60a	1.17bc	1.27	1.0	1.64	1.13	1.53	1.23	1.31
LSD เอธิฟอนxwax	0.4571					NS						
LSD เอธิฟอน	0.2639					NS						
LSD wax	0.4322					NS						
CV	26.17 %					19.46 %						

ความเข้มข้น	27 วัน					30 วัน						
	Stafresh 310					Stafresh 310						
	0 %	25 %	50 %	75 %	100 %	เฉลี่ย (สาร)	0 %	25 %	50 %	75 %	100 %	เฉลี่ย (สาร)
เอธิฟอน 0 ppm	1.87	1.40	1.33	1.27	1.0	1.36a	1.0c	1.40ab	1.0c	1.60a	1.0c	1.20
เอธิฟอน 600 ppm	1.33	1.0	1.07	1.07	1.07	1.11b	1.0c	1.0c	1.13bc	1.13bc	1.47a	1.15
เฉลี่ย (wax)	1.57a	1.20b	1.20b	1.17b	1.03b	1.23	1.0	1.20	1.07	1.37	1.23	1.17
LSD เอธิฟอนxwax	NS					0.3102						
LSD เอธิฟอน	0.1672					NS						
LSD wax	0.2467					NS						
CV	18.72 %					20.76 %						

ตารางที่ 8 คะแนนการประเมินคุณภาพการบริโภคโดยรวมของผลส้มเขียวหวานที่เคลือบผิวด้วยสารเคลือบผิว Stafresh 310

ระดับความเข้มข้นต่าง ๆ ในระหว่างเก็บรักษา

ความเข้มข้น	9 วัน					12 วัน					
	Stafresh 310					Stafresh 310					
	0 %	25 %	50 %	75 %	100 %	0 %	25 %	50 %	75 %	100 %	
เคลือบ 0 ppm	4.28	6.21	6.79	6.0	5.87	6.13	5.97	5.87	6.27	5.60	6.40
เคลือบ 600 ppm	4.28	5.72	6.43	5.73	6.13	4.87	5.92	5.20	5.93	4.93	5.33
เคลือบ (wax)	-	5.97	6.61	6.10	6.27	5.87	6.0	5.50	5.43	5.94	5.67
LSD เคลือบ X wax	-	-	-	-	-	NS	NS	NS	NS	NS	NS
LSD เคลือบ	-	-	-	-	-	NS	NS	NS	NS	NS	NS
LSD wax	-	-	-	-	-	NS	NS	NS	NS	NS	NS
CV	-	-	-	-	-	16.81 %					23.91 %

ความเข้มข้น	15 วัน					18 วัน					
	Stafresh 310					Stafresh 310					
	0 %	25 %	50 %	75 %	100 %	0 %	25 %	50 %	75 %	100 %	
เคลือบ 0 ppm	6.40	6.73	6.20	5.87	6.07	6.19a	6.0	6.0	6.27	5.87	6.16
เคลือบ 600 ppm	5.67	6.20	6.20	4.60	5.67	4.93	5.41b	5.20	6.20	5.47	5.65
เคลือบ (wax)	6.03	6.47	5.23	5.77	5.50	5.80	6.07	5.60	6.23	5.67	5.91
LSD เคลือบ X wax	-	-	-	-	-	NS	NS	NS	NS	NS	NS
LSD เคลือบ	-	-	-	-	-	0.5650	NS	NS	NS	NS	NS
LSD wax	-	-	-	-	-	NS	NS	NS	NS	NS	NS
CV	-	-	-	-	-	16.44 %					15.59 %

ตารางที่ 8 คะแนนการประเมินคุณภาพการบริโภคโดยรวมของผลส้มเขียวหวานที่เคลือบผิวด้วยสารเคลือบผิว Stafresh 310 ระดับความเข้มข้นต่าง ๆ ในระหว่างเก็บรักษา (ต่อ)

ความเข้มข้น	21 วัน						24 วัน					
	Stafresh 310						Stafresh 310					
	0 %	25 %	50 %	75 %	100 %	เฉลี่ย (สาร)	0 %	25 %	50 %	75 %	100 %	เฉลี่ย (สาร)
เฉลี่ย 0 ppm	5.53	5.47	4.40	4.47	5.07	4.99	6.33	5.06	6.73	5.67	4.40	5.64
เฉลี่ย 600 ppm	5.33	5.47	5.40	5.0	4.67	5.17	6.80	4.94	6.13	4.60	5.60	5.61
เฉลี่ย (wax)	5.43	5.47	4.90	4.73	4.87	5.08	6.57a	5.0b	6.43a	5.13b	5.0b	5.63
LSD เฉลี่ย X wax	NS						NS					
LSD เฉลี่ย	NS						NS					
LSD wax	NS						1.1835					
CV	18.30 %						23.44 %					

ความเข้มข้น	27 วัน						30 วัน					
	Stafresh 310						Stafresh 310					
	0 %	25 %	50 %	75 %	100 %	เฉลี่ย (สาร)	0 %	25 %	50 %	75 %	100 %	เฉลี่ย (สาร)
เฉลี่ย 0 ppm	4.97	5.73	5.87	5.80	6.40	5.75	5.67a	4.73ab	5.20ab	4.27bc	5.53a	5.08
เฉลี่ย 600 ppm	5.80	5.20	5.27	5.80	5.80	5.57	5.0ab	4.80ab	5.40a	5.13ab	3.67c	4.80
เฉลี่ย (wax)	5.38	5.47	5.57	5.80	6.10	5.66	5.33	4.77	5.30	4.70	4.60	4.94
LSD เฉลี่ย X wax	NS						0.9976					
LSD เฉลี่ย	NS						NS					
LSD wax	NS						NS					
CV	16.10 %						15.78 %					

หมายเหตุ :

* อัตราความหลังค่าเฉลี่ยในแนวดิ่งที่เหมือนกันไม่มีความแตกต่างทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 %

NS ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ

คะแนนการประเมินสีผิวของผลส้มเขียวหวาน :

1 = สีเขียวไม่มีสีเหลือง	4 = สีเหลืองอมเขียว มีสีเหลือง 51-75 % ของพื้นที่ผิวทั้งหมด
2 = สีเขียวอมเหลือง มีสีเหลือง 1-25 % ของพื้นที่ผิวทั้งหมด	5 = สีเหลืองอมส้ม มีสีเหลือง 76-100 % ของพื้นที่ผิวทั้งหมด
3 = สีเหลืองอมเขียว มีสีเหลือง 26-50 % ของพื้นที่ผิวทั้งหมด	

คะแนนการประเมินคุณภาพด้านรสชาติของผลส้มเขียวหวาน :

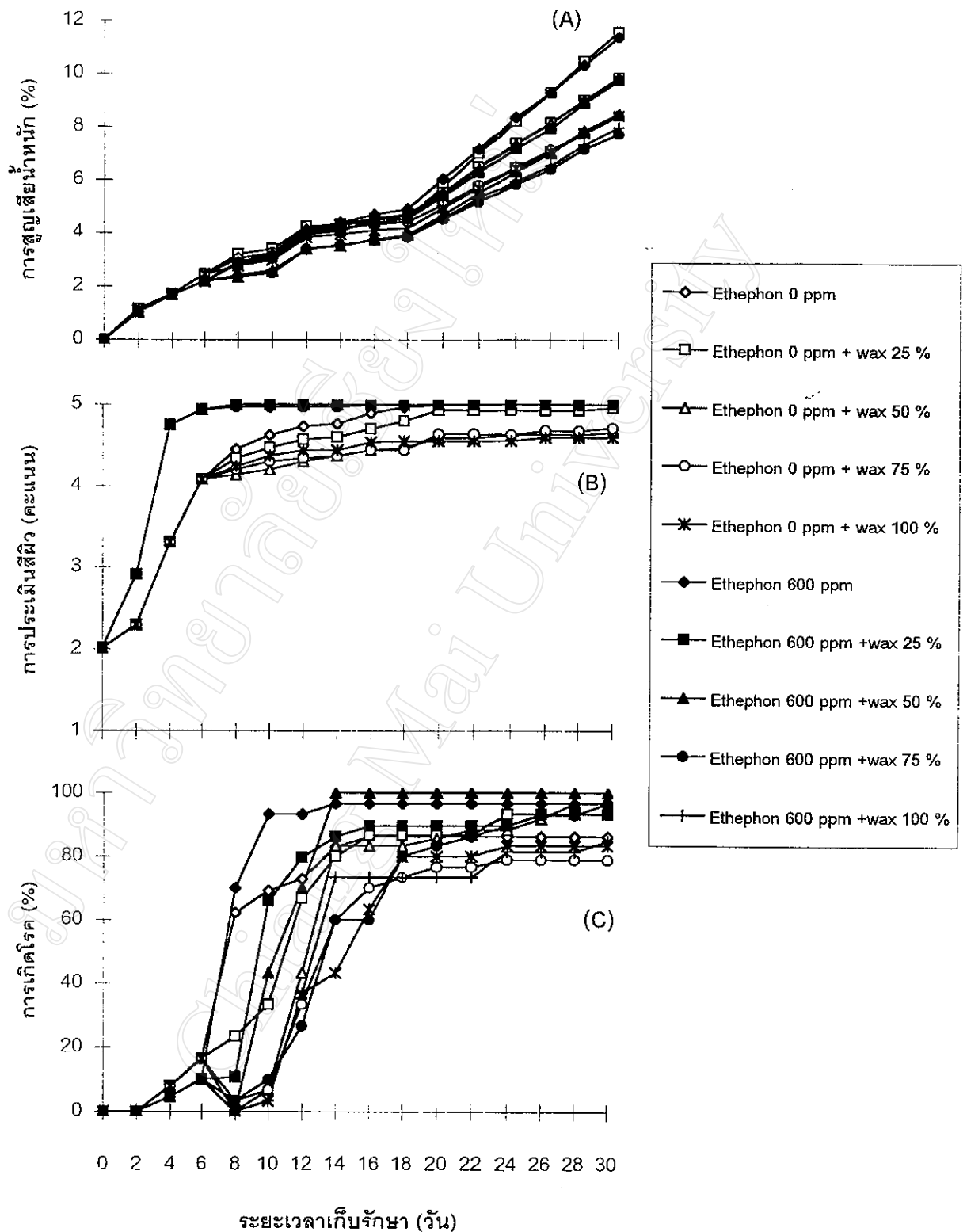
1 = เบี้ยวมาก	2 = เบี้ยวปานกลาง	3 = เบี้ยวเล็กน้อย	4 = จืด
5 = หวานเล็กน้อย	6 = หวานปานกลาง	7 = หวานมาก	

คะแนนการประเมินคุณภาพด้านกลิ่นของผลส้มเขียวหวาน :

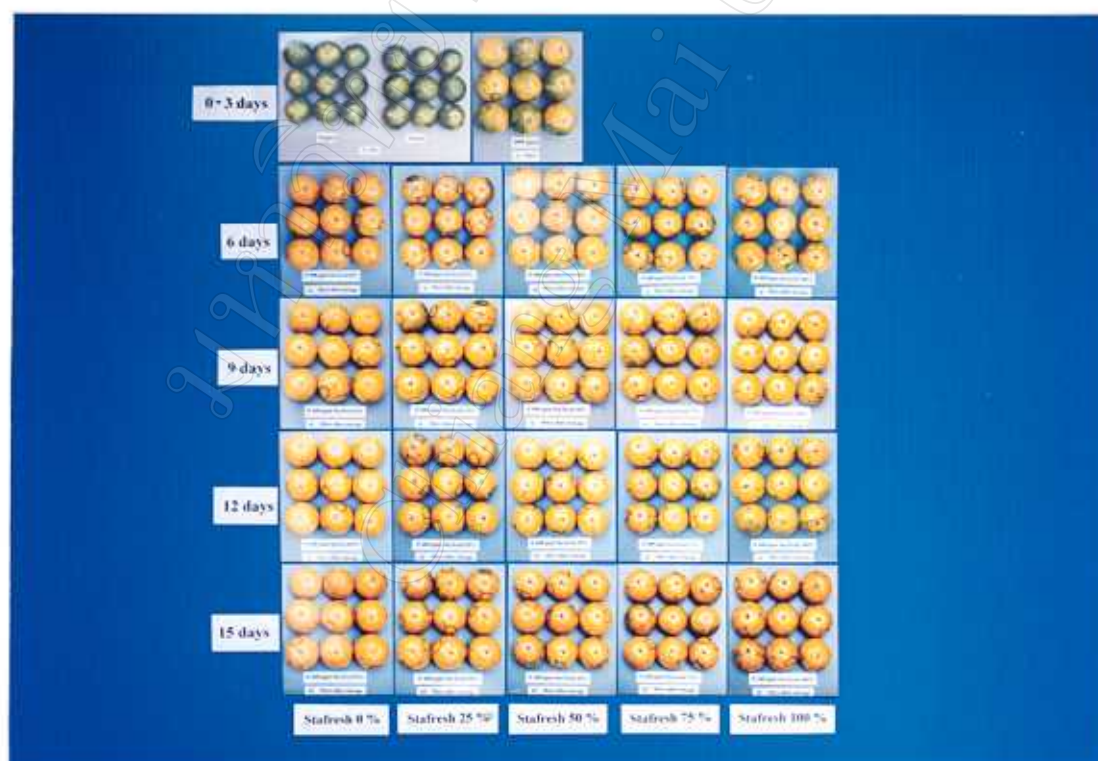
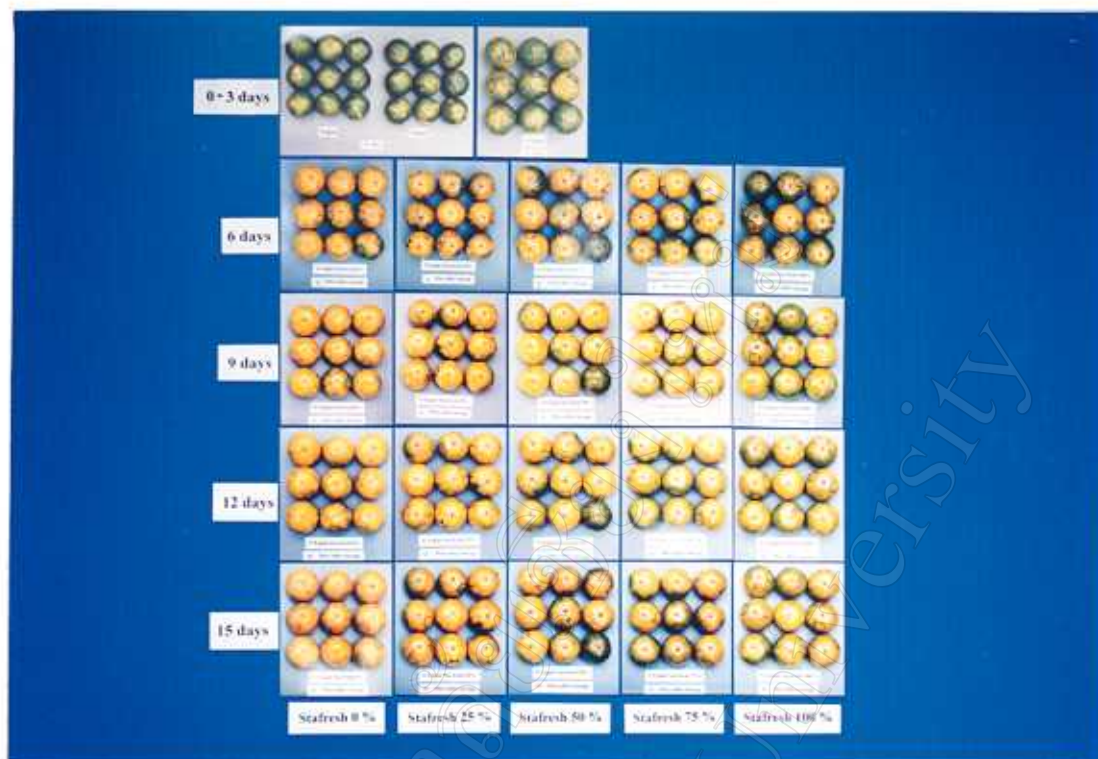
1 = ปกติ	2 = ผิดปกติเล็กน้อย	3 = ผิดปกติปานกลาง	4 = ผิดปกติมาก

คะแนนการประเมินคุณภาพการบริโภคโดยรวมของผลส้มเขียวหวาน :

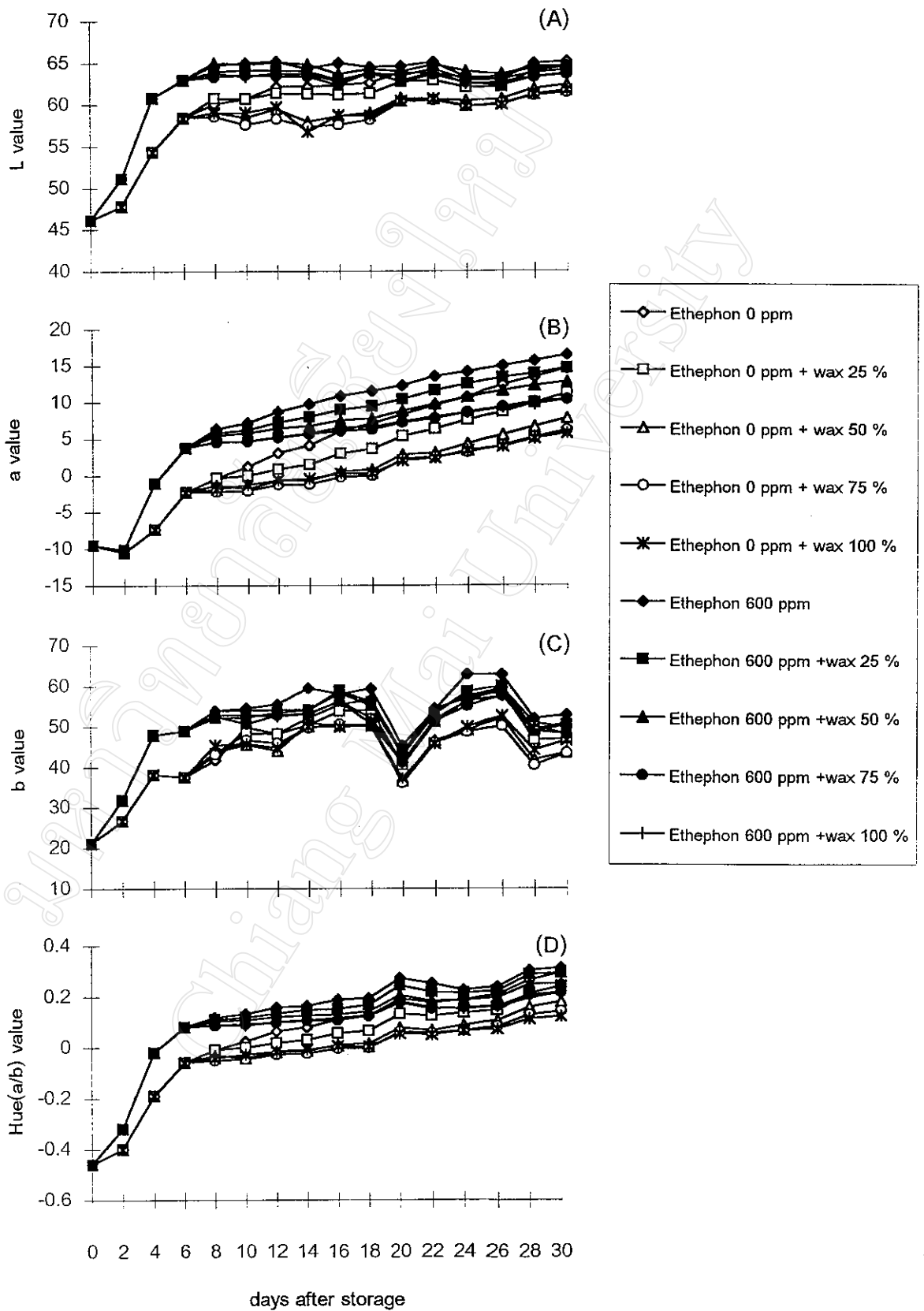
1 = ไม่ชอบมากที่สุด	2 = ไม่ชอบมาก	3 = ไม่ชอบปานกลาง	4 = ไม่ชอบเล็กน้อย
5 = เฉย ๆ	6 = ชอบเล็กน้อย	7 = ชอบปานกลาง	8 = ชอบมาก
9 = ชอบมากที่สุด			

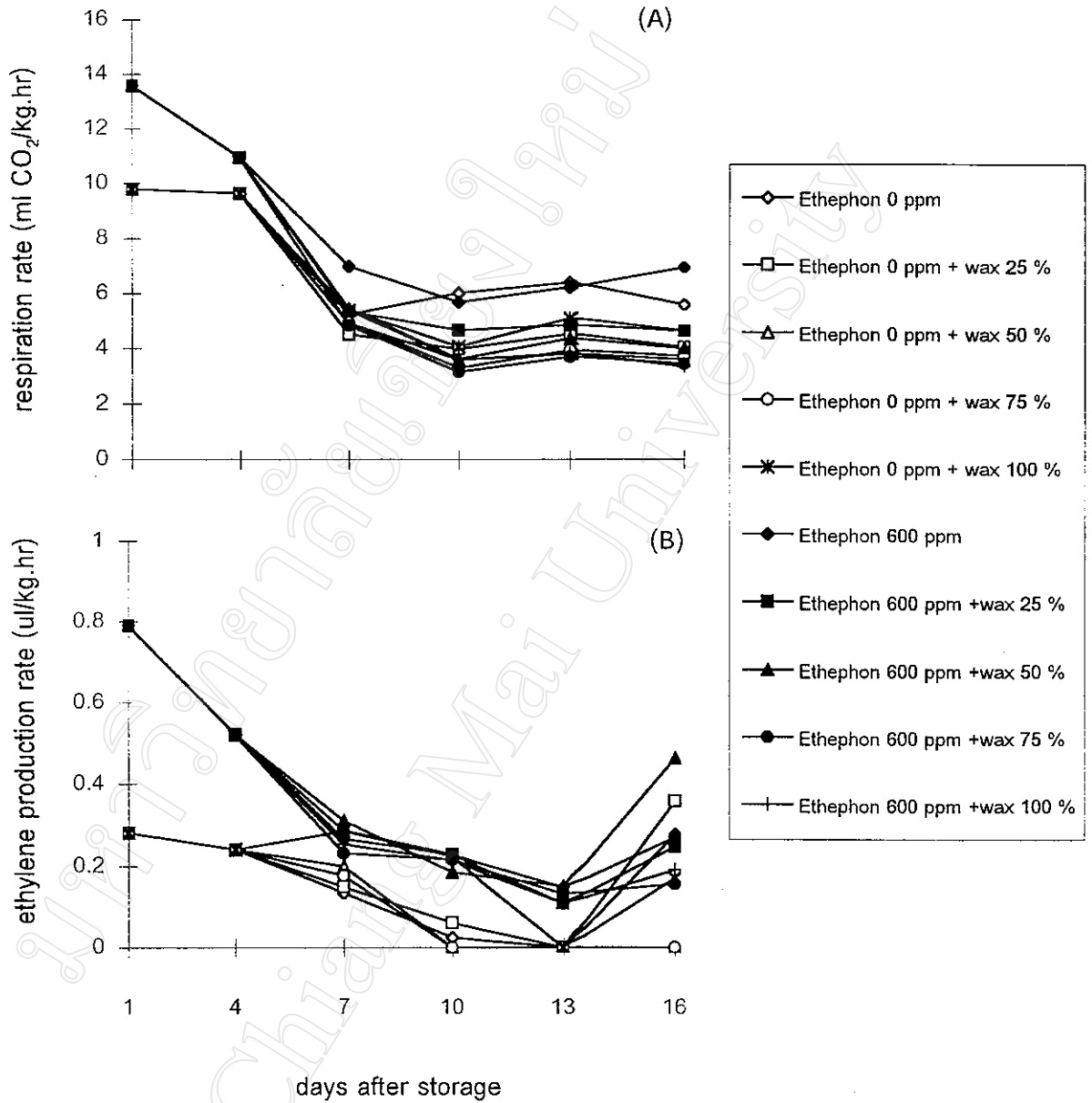
ภาพที่ 13 การสูญเสียน้ำหนัก (A) , การประเมินสีผิว : 1 = สีเขียว 5 = สีเหลืองอมส้ม (B) และการเกิดโรค (C) ของผลส้มเขียวหวานที่เคลือบผิวด้วยสารเคลือบผิว Stafresh 310 ระดับความเข้มข้นต่าง ๆ ในระหว่างเก็บรักษา

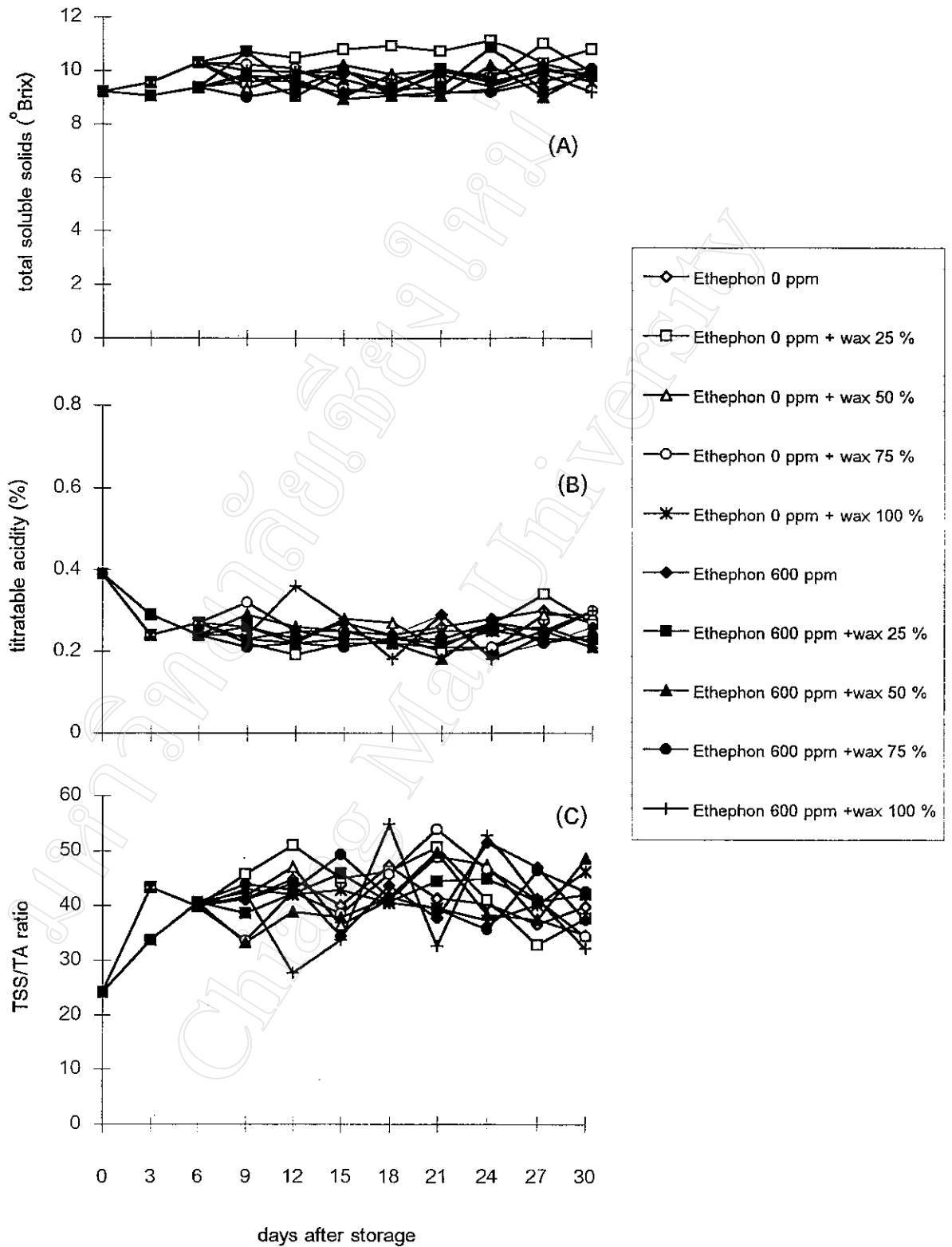
ภาพที่ 14 การเปลี่ยนแปลงสีผิวของผลส้มเขียวหวานที่ไม่ได้รับสารเอธิฟอน (บน) และได้รับสารเอธิฟอนความเข้มข้น 600 ppm (ล่าง) ร่วมกับสารเคลือบผิว Stafresh 310[®] ระดับความเข้มข้นต่าง ๆ ในระหว่างเก็บรักษาเป็นเวลา 0-3 , 6 , 9 , 12 และ 15 วัน

ภาพที่ 15 ค่า L , a , b และ Hue(a/b) (A , B , C , D) ของสีผิวผลส้มเขียวหวานที่เคลือบผิวด้วยสารเคลือบผิว Stafresh 310 ระดับความเข้มข้นต่าง ๆ ในระหว่างเก็บรักษา

ภาพที่ 16 อัตราการหายใจ (A) และอัตราการผลิตเอทิลีน (B) ของผลส้มเขียวหวานที่เคลือบผิวด้วยสารเคลือบผิว Stafresh 310 ระดับความเข้มข้นต่าง ๆ ในระหว่างเก็บรักษา

ภาพที่ 17 ปริมาณของแข็งทั้งหมดที่ละลายน้ำได้ (A) , ปริมาณกรดที่ไตเตรทได้ (B) และอัตราส่วนระหว่างปริมาณของแข็งทั้งหมดที่ละลายน้ำได้ต่อปริมาณ กรดที่ไตเตรทได้ (C) ของผลส้มเขียวหวานที่เคลือบผิวด้วยสารเคลือบผิว Stafresh 310 ระดับความเข้มข้นต่าง ๆ ในระหว่างเก็บรักษา

การทดลองที่ 3 ศึกษาปริมาณของสีสกัดธรรมชาติในกลุ่มรงควัตถุคาโรทีนอยด์ที่ใช้ร่วมกับสารเคลือบผิวในการเคลือบผลส้มเขียวหวาน

จากการศึกษาผลการทดลองและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติของการทดลองที่ 2 พบว่าสารเคลือบผิวความเข้มข้น 75 % เป็นวิธีการทดลองที่เหมาะสมในการเคลือบผลส้มเขียวหวานที่ผ่านการขจัดสีเขียวเป็นเวลา 6 วัน เพื่อชะลอการเปลี่ยนแปลงคุณภาพและยืดอายุการเก็บรักษา โดยผลส้มมีการสูญเสียน้ำหนัก และอัตราการหายใจต่ำสุด ขณะที่เปอร์เซ็นต์การเกิดโรคอยู่ในระดับที่ต่ำ ดังนั้นในการทดลองที่ 3 จึงนำวิธีการทดลองดังกล่าวมาศึกษาใช้ร่วมกับสีสกัดธรรมชาติในกลุ่มรงควัตถุคาโรทีนอยด์เพื่อเคลือบผลส้มเขียวหวานต่อไป โดยทำการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงทางกายภาพ อัตราการหายใจและอัตราการผลิตเอทิลีน การเปลี่ยนแปลงทางเคมี และการเปลี่ยนแปลงคุณภาพในการบริโภค ได้ผลการทดลองดังนี้

1. การเปลี่ยนแปลงทางกายภาพ

1.1 การสูญเสียน้ำหนัก

การใช้สีสกัดธรรมชาติไม่มีผลต่อการสูญเสียน้ำหนักของผลส้มเขียวหวานตลอดระยะเวลาเก็บรักษาซึ่งไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ โดยผลส้มเขียวหวานมีการสูญเสียน้ำหนักอยู่ระหว่าง 3.88-4.23 % เมื่อเก็บรักษาเป็นเวลา 20 วัน (ภาพที่ 18A และ ตารางภาคผนวกที่ 24)

1.2 การเปลี่ยนแปลงสีผิว

1.2.1 การประเมินสีผิว ให้เป็นระดับคะแนน 1-5

ผลส้มเขียวหวานที่ได้รับสารเคลือบผิวร่วมกับสีสกัดธรรมชาติในกลุ่มรงควัตถุคาโรทีนอยด์มีลักษณะดังภาพที่ 19 โดยการใช้สีสกัดธรรมชาติไม่มีผลต่อคะแนนการประเมินสีผิวของผลส้ม แม้ว่าในวันที่ 8 ของการเก็บรักษา ผลส้มที่ได้รับสีสกัดฟักทองญี่ปุ่น 0.25 % มีคะแนนการประเมินสีผิวต่ำสุดแต่เมื่อวิเคราะห์ผลทางสถิติพบว่าไม่มีความแตกต่างกับวิธีการทดลองอื่น ๆ (ภาพที่ 18B และ ตารางภาคผนวกที่ 25)

1.2.2 การวัดสีผิวโดยใช้เครื่องวัดสี

การใช้สีสกัดธรรมชาติไม่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงค่า L , a , b และ $Hue(a/b)$ ของผลส้มเขียวหวานตลอดระยะเวลาเก็บรักษา โดยค่า L ของผลส้มทุกวิธีการทดลองไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ (ภาพที่ 20A และ ตารางภาคผนวกที่ 26) ส่วนค่า a พบว่ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเมื่อระยะเวลาเก็บรักษานานขึ้น โดยผลส้มที่ได้รับสีสกัดเปลือกส้มพร้อมด่าง 0.5 % มีค่า a สูงสุด

ขณะที่ผลส้มที่ได้รับสีสกัดฟักทองญี่ปุ่น 0.25 % มีค่า a ต่ำสุดเมื่อเก็บรักษานาน 16 วัน เมื่อวิเคราะห์ผลทางสถิติพบว่าไม่มีความแตกต่างตลอดระยะเวลาเก็บรักษา (ภาพที่ 20B และ ตารางภาคผนวกที่ 27) สำหรับค่า b พบว่าในระหว่างวันที่ 6-14 ของการเก็บรักษามีแนวโน้มไม่เปลี่ยนแปลง แต่ในวันที่ 16 ผลส้มที่ได้รับสีสกัดเปลือกส้มพริมองต์ 0.5 % มีค่า b ต่ำสุดแตกต่างกับผลที่ไม่ได้รับสีสกัดธรรมชาติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ภาพที่ 20C และ ตารางภาคผนวกที่ 28) ส่วนค่า Hue(a/b) มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเมื่อระยะเวลาเก็บรักษานานขึ้น โดยค่า Hue(a/b) ของผลส้มที่ได้รับสีสกัดเปลือกส้มพริมองต์ 0.5 % มีอัตราการเปลี่ยนแปลงเร็วที่สุด เมื่อวิเคราะห์ผลทางสถิติพบว่าค่า Hue(a/b) ของผลส้มในทุกวิธีการทดลองไม่มีความแตกต่างตลอดระยะเวลาการเก็บรักษา (ภาพที่ 20D และ ตารางภาคผนวกที่ 29)

1.3 การเกิดโรค

ผลส้มเขียวหวานที่ได้รับสีสกัดฟักทองญี่ปุ่น 0.5 % มีอัตราการเกิดโรคสูงกว่าวิธีการอื่น ๆ ขณะที่ผลส้มที่ไม่ได้รับสีสกัดธรรมชาติมีเปอร์เซ็นต์การเกิดโรคต่ำสุดเมื่อเก็บรักษานาน 20 วัน ซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ภาพที่ 18C และ ตารางภาคผนวกที่ 36)

2. การเปลี่ยนแปลงอัตราการหายใจและอัตราการผลิตเอธิลีน

อัตราการหายใจของผลส้มเขียวหวานมีแนวโน้มลดลงเมื่อระยะเวลาเก็บรักษานานขึ้น โดยการใช้สีสกัดธรรมชาติไม่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงอัตราการหายใจของผลส้มซึ่งไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ (ภาพที่ 21A และ ตารางภาคผนวกที่ 31) ขณะที่อัตราการผลิตเอธิลีนของผลส้มมีแนวโน้มลดลงในช่วงแรกของการเก็บรักษา แต่หลังจากวันที่ 10 พบว่าอัตราการผลิตเอธิลีนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น และพบว่าการใช้สีสกัดธรรมชาติไม่มีผลต่อการผลิตเอธิลีนของผลส้ม เมื่อวิเคราะห์ผลทางสถิติพบว่าไม่มีความแตกต่างกันตลอดระยะเวลาเก็บรักษา (ภาพที่ 21B และ ตารางภาคผนวกที่ 32)

3. การเปลี่ยนแปลงทางเคมี

3.1 ปริมาณของแข็งทั้งหมดที่ละลายน้ำได้ (total soluble solids ; TSS)

ปริมาณ TSS ของผลส้มเขียวหวานมีแนวโน้มไม่เปลี่ยนแปลง โดยมีค่าระหว่าง 7.13-8.80 °Brix ตลอดระยะเวลาเก็บรักษา โดยในวันที่ 12 และ 18 ของการเก็บรักษา ผลส้มที่ไม่ได้รับสีสกัดธรรมชาติและที่ได้รับสีสกัดฟักทองญี่ปุ่น 0.25 % มีปริมาณ TSS สูงสุด เมื่อวิเคราะห์ผลทางสถิติพบว่าไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ (ภาพที่ 22B และ ตารางภาคผนวกที่ 33)

3.2 ปริมาณกรดที่ไตเตรทได้ (titratable acidity ; TA)

ปริมาณ TA ของผลส้มเขียวหวานมีแนวโน้มลดลงเมื่อระยะเวลาเก็บรักษานานขึ้น โดยการใช้สีกักธรรมชาติไม่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงปริมาณ TA ของผลส้มซึ่งไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติตลอดระยะเวลาเก็บรักษา (ภาพที่ 22C และ ตารางภาคผนวกที่ 34)

3.3 อัตราส่วนระหว่างปริมาณของแข็งทั้งหมดที่ละลายน้ำได้ต่อปริมาณกรดที่ไตเตรทได้ (TSS/TA ratio)

อัตราส่วนระหว่าง TSS/TA ของผลส้มเขียวหวานมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเมื่อเก็บรักษานานขึ้น โดยการใช้สีกักธรรมชาติไม่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงปริมาณ TA ของผลส้มซึ่งไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติตลอดระยะเวลาเก็บรักษา (ภาพที่ 22D และ ตารางภาคผนวกที่ 35)

4. การเปลี่ยนแปลงคุณภาพในการบริโภค

4.1 การประเมินคุณภาพด้านสีผิว ให้เป็นระดับคะแนน 1-5

การใช้สีกักธรรมชาติร่วมกับสารเคลือบผิวไม่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงสีผิวของผลส้มเขียวหวาน โดยผลส้มในทุกวิธีการทดลองมีคะแนนการประเมินคุณภาพด้านสีผิวเท่ากันในระยะเวลาเก็บรักษาเท่ากันซึ่งไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 9)

4.2 การประเมินคุณภาพด้านรสชาติ ให้เป็นระดับคะแนน 1-7

ผู้ประเมินส่วนใหญ่ให้คะแนนคุณภาพด้านรสชาติอยู่ระหว่างเปรี้ยวปานกลางถึงหวานเล็กน้อย โดยในวันที่ 9 และ 15 ของการเก็บรักษาพบว่าผลส้มที่ได้รับสีกัดเปลือกส้มพริมองต์ 0.5 % มีคะแนนการประเมินคุณภาพด้านรสชาติสูงสุด ขณะที่ผลส้มที่ไม่ได้รับสีกักธรรมชาติมีคะแนนการประเมินคุณภาพด้านรสชาติต่ำสุดซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 10)

4.3 การประเมินคุณภาพด้านกลิ่น ให้เป็นระดับคะแนน 1-9

ผู้ประเมินส่วนใหญ่ให้คะแนนคุณภาพด้านกลิ่นของผลส้มเขียวหวานอยู่ระหว่างปกติถึงผิดปกติเล็กน้อย โดยในวันที่ 15 ของการเก็บรักษา พบว่าผลส้มที่ได้รับสีกัดเปลือกส้มพริมองต์ 0.5 % มีคะแนนการประเมินคุณภาพด้านกลิ่นสูงสุดซึ่งมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเมื่อเปรียบเทียบกับผลส้มที่ไม่ได้รับสีกักธรรมชาติ ขณะที่ในวันอื่น ๆ พบว่าคะแนนการประเมินคุณภาพด้านกลิ่นของผลส้มทุกวิธีการทดลองไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ (ตารางที่ 11)

4.4 การประเมินคุณภาพการบริโภคโดยรวม ให้เป็นระดับคะแนน 1-9

ผู้ประเมินส่วนใหญ่ให้คะแนนคุณภาพการบริโภคโดยรวมของผลส้มเขียวหวานอยู่ระหว่างไม่ชอบปานกลางถึงชอบเล็กน้อย โดยในวันที่ 9 ของการเก็บรักษา ผลส้มที่ได้รับสีสกัดเปลือกส้มพร้อมองค์ 0.5 % มีคะแนนการประเมินคุณภาพการบริโภคโดยรวมสูงสุด ขณะที่ในวันที่ 12 และ 18 ของการเก็บรักษา ผลส้มที่ได้รับสีสกัดฟักทองญี่ปุ่น 0.25 % มีคะแนนการประเมินคุณภาพการบริโภคโดยรวมสูงสุด (ตารางที่ 12)

จากการศึกษาผลของการใช้สีสกัดธรรมชาติร่วมกับสารเคลือบผิวในการเคลือบผลส้มเขียวหวาน พบว่าการใช้สีสกัดธรรมชาติร่วมกับสารเคลือบผิว Stafresh 310 ความเข้มข้น 75 % ไม่สามารถปรับปรุงสีผิวของผลส้มที่ผ่านการขจัดสีเขียวแล้วให้ดีขึ้น และไม่มีผลต่อการสูญเสียน้ำหนัก อัตราการหายใจ การผลิตเอทิลีน การเปลี่ยนแปลงคุณภาพทางเคมี รวมทั้งคุณภาพในการบริโภค แต่ทำให้ผลส้มเกิดโรคเพิ่มขึ้น

ตารางที่ 9 คะแนนการประเมินคุณภาพด้านสีผิวของผลส้มเขียวหวานที่เคลือบผิวด้วยสารเคลือบผิว Stafresh 310 75 % ร่วมกับสีสกัดธรรมชาติ ในระหว่างเก็บรักษา

วิธีการ	จำนวนวันเก็บรักษา (วัน)						
	0	3	6	9	12	15	18
wax	2.0	3.67	4.97	5.0	5.0	5.0	5.0
wax + สีสกัดพืชทองญี่ปุ่น 0.25 %	2.0	3.67	4.97	5.0	5.0	5.0	5.0
wax + สีสกัดพืชทองญี่ปุ่น 0.5 %	2.0	3.67	4.97	5.0	5.0	5.0	5.0
wax + สีสกัดพืชทองญี่ปุ่น 1 %	2.0	3.67	4.97	5.0	5.0	5.0	5.0
wax + สีสกัดเปลือกส้มพริมองต์ 0.5%	2.0	3.67	4.97	5.0	5.0	5.0	5.0
LSD 0.05	-	-	-	-	-	-	-
CV (%)	-	-	-	-	-	-	-

ตารางที่ 10 คะแนนการประเมินคุณภาพด้านรสชาติของผลส้มเขียวหวานที่เคลือบผิวด้วยสารเคลือบผิว Stafresh 310 75 % ร่วมกับสีสกัดธรรมชาติ ในระหว่างเก็บรักษา

วิธีการ	จำนวนวันเก็บรักษา (วัน)						
	0	3	6	9	12	15	18
wax	3.70	2.80	3.13	2.67c	2.80c	3.13c	3.93a
wax + สีสกัดพืชทองญี่ปุ่น 0.25 %	3.70	2.80	3.13	3.67b	4.73a	4.0ab	4.20a
wax + สีสกัดพืชทองญี่ปุ่น 0.5 %	3.70	2.80	3.13	3.13bc	1.93d	3.47bc	4.20a
wax + สีสกัดพืชทองญี่ปุ่น 1 %	3.70	2.80	3.13	3.34bc	3.07bc	3.40bc	2.73b
wax + สีสกัดเปลือกส้มพริมองต์ 0.5%	3.70	2.80	3.13	4.80a	3.67b	4.33a	3.07b
LSD 0.05	-	-	-	0.6700	0.8660	0.7456	0.5947
CV (%)	-	-	-	14.50	20.25	15.41	12.43

หมายเหตุ * อักษรตามหลังค่าเฉลี่ยในแนวตั้งที่เหมือนกันไม่มีความแตกต่างทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 %

NS ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ

ตารางที่ 11 คะแนนการประเมินคุณภาพด้านกลิ่นของผลส้มเขียวหวานที่เคลือบผิวด้วยสารเคลือบผิว Stafresh 310 75 % ร่วมกับสีสกัดธรรมชาติ ในระหว่างเก็บรักษา

วิธีการ	จำนวนวันเก็บรักษา (วัน)						
	0	3	6	9	12	15	18
wax	1.0	1.0	1.02	1.07	1.07	1.0b	1.60
wax + สีสกัดพืชทองญี่ปุ่น 0.25 %	1.0	1.0	1.02	1.0	1.13	1.0b	1.20
wax + สีสกัดพืชทองญี่ปุ่น 0.5 %	1.0	1.0	1.02	1.0	1.20	1.0b	1.33
wax + สีสกัดพืชทองญี่ปุ่น 1 %	1.0	1.0	1.02	1.0	1.26	1.47a	1.20
wax + สีสกัดเปลือกส้มพริมนองต์ 0.5%	1.0	1.0	1.02	1.07	1.33	1.60a	1.07
LSD 0.05	-	-	-	NS	NS	0.2793	NS
CV (%)	-	-	-	9.09	29.14	17.45	21.87

ตารางที่ 12 คะแนนการประเมินคุณภาพการบริโภคโดยรวมของผลส้มเขียวหวานที่เคลือบผิวด้วยสารเคลือบผิว Stafresh 310 75 % ร่วมกับสีสกัดธรรมชาติ ในระหว่างเก็บรักษา

วิธีการ	จำนวนวันเก็บรักษา (วัน)						
	0	3	6	9	12	15	18
wax	2.45	4.19	4.31	3.93c	4.27b	4.93	4.40ab
wax + สีสกัดพืชทองญี่ปุ่น 0.25 %	2.45	4.19	4.31	5.14b	6.20a	5.20	5.13a
wax + สีสกัดพืชทองญี่ปุ่น 0.5 %	2.45	4.19	4.31	4.53bc	3.93b	5.80	5.0a
wax + สีสกัดพืชทองญี่ปุ่น 1 %	2.45	4.19	4.31	4.67bc	4.40b	4.73	3.80b
wax + สีสกัดเปลือกส้มพริมนองต์ 0.5%	2.45	4.19	4.31	6.07a	4.80b	5.33	3.80b
LSD 0.05	-	-	-	0.8805	1.1162	NS	0.7893
CV (%)	-	-	-	13.71	17.93	10.72	13.51

หมายเหตุ * อักษรตามหลังค่าเฉลี่ยในแนวตั้งที่เหมือนกันไม่มีความแตกต่างทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 95 %

NS ไม่มีความแตกต่างกันทางสถิติ

หมายเหตุ :

คะแนนการประเมินสีผิวของผลส้มเขียวหวาน :

- 1 = สีเขียวไม่มีสีเหลือง
- 2 = สีเขียวอมเหลือง มีสีเหลือง 1-25 % ของพื้นที่ผิวทั้งหมด
- 3 = สีเหลืองอมเขียว มีสีเหลือง 26-50 % ของพื้นที่ผิวทั้งหมด
- 4 = สีเหลืองอมเขียว มีสีเหลือง 51-75 % ของพื้นที่ผิวทั้งหมด
- 5 = สีเหลืองอมส้ม มีสีเหลือง 76-100 % ของพื้นที่ผิวทั้งหมด

คะแนนการประเมินคุณภาพด้านรสชาติของผลส้มเขียวหวาน :

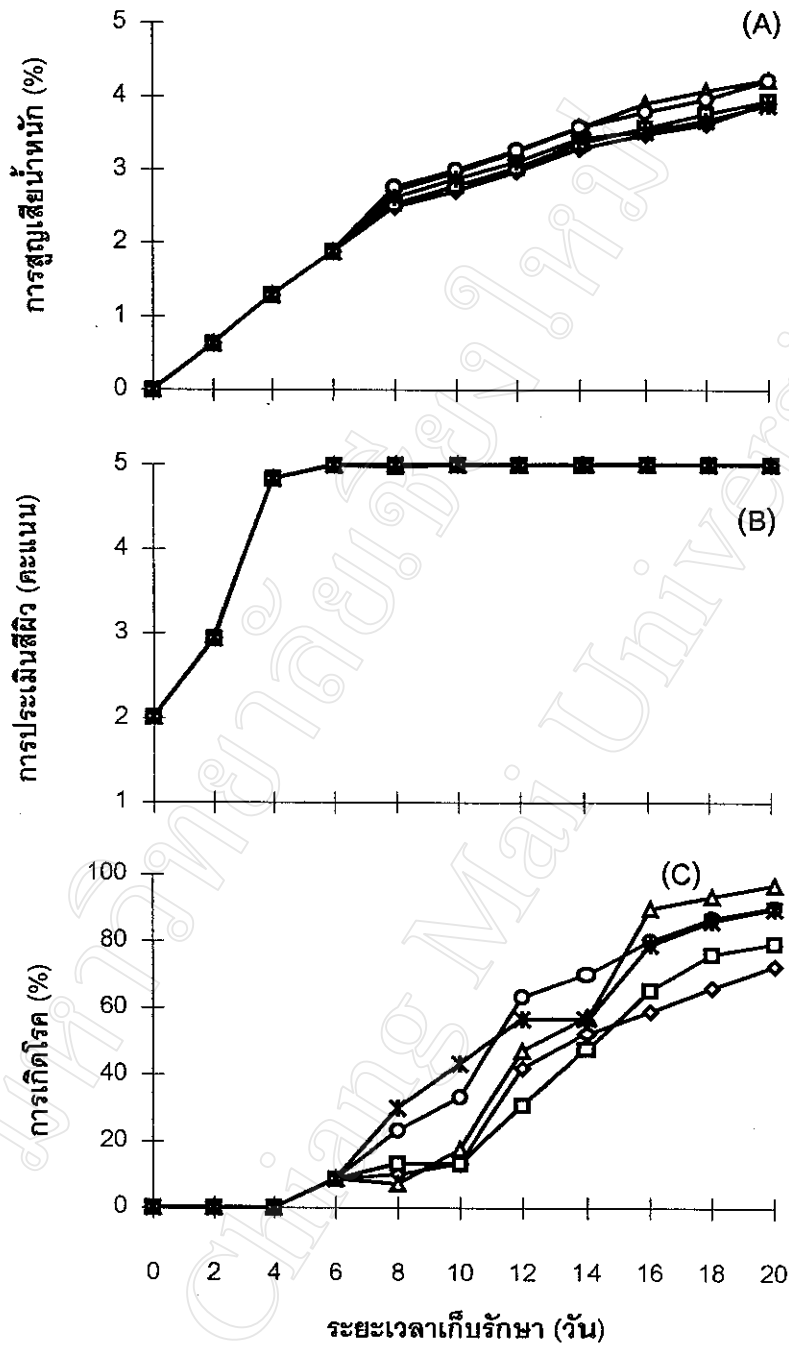
1 = เปรี้ยวมาก	2 = เปรี้ยวปานกลาง	3 = เปรี้ยวเล็กน้อย
4 = ฝืด	5 = หวานเล็กน้อย	6 = หวานปานกลาง
7 = หวานมาก		

คะแนนการประเมินคุณภาพด้านกลิ่นของผลส้มเขียวหวาน :

1 = ปกติ	2 = ฝืดปกติเล็กน้อย	3 = ฝืดปกติปานกลาง
4 = ฝืดปกติมาก		

คะแนนการประเมินคุณภาพการบริโภคโดยรวมของผลส้มเขียวหวาน :

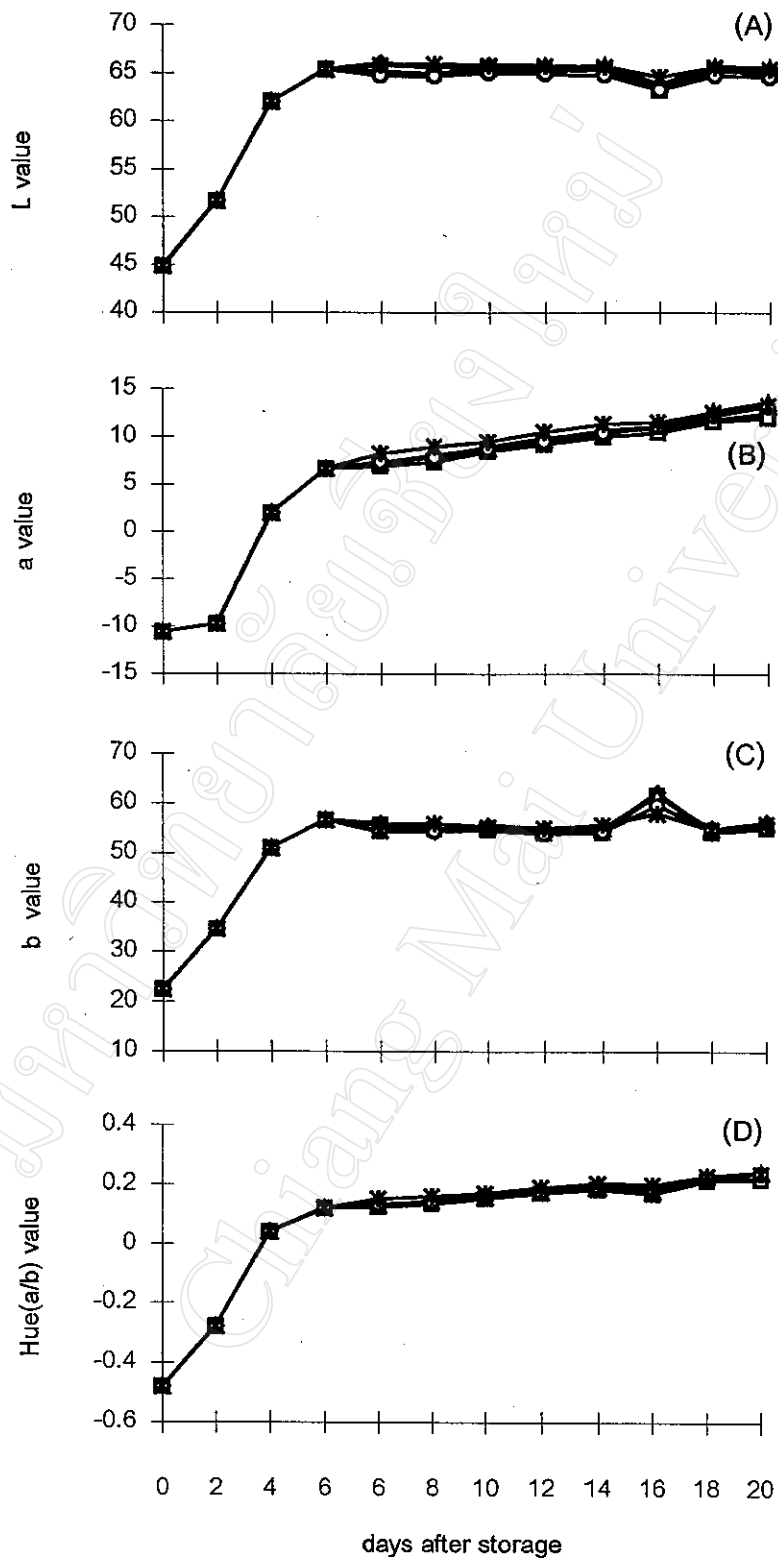
1 = ไม่ชอบมากที่สุด	2 = ไม่ชอบมาก	3 = ไม่ชอบปานกลาง
4 = ไม่ชอบเล็กน้อย	5 = เฉย ๆ	6 = ชอบเล็กน้อย
7 = ชอบปานกลาง	8 = ชอบมาก	9 = ชอบมากที่สุด

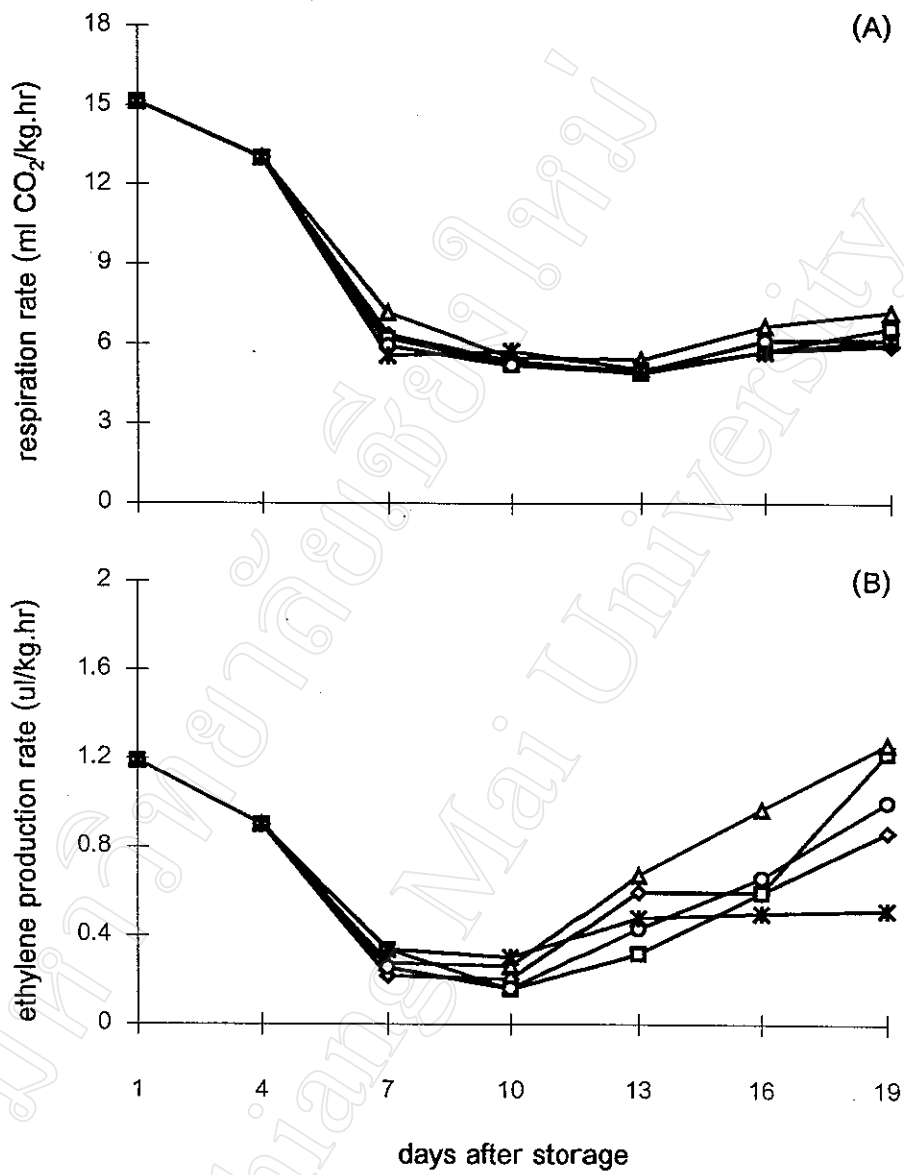
ภาพที่ 18 การสูญเสียน้ำหนัก (A) , การประเมินสีผิว : 1 = สีเขียว..... 5 = สีเหลืองอมส้ม (B) และ การเกิดโรค (C) ของผลส้มเขียวหวานที่เคลือบผิวด้วยสารเคลือบผิว Stafresh 310 75 % ร่วมกับสีสกัดธรรมชาติ ในระหว่างเก็บรักษา

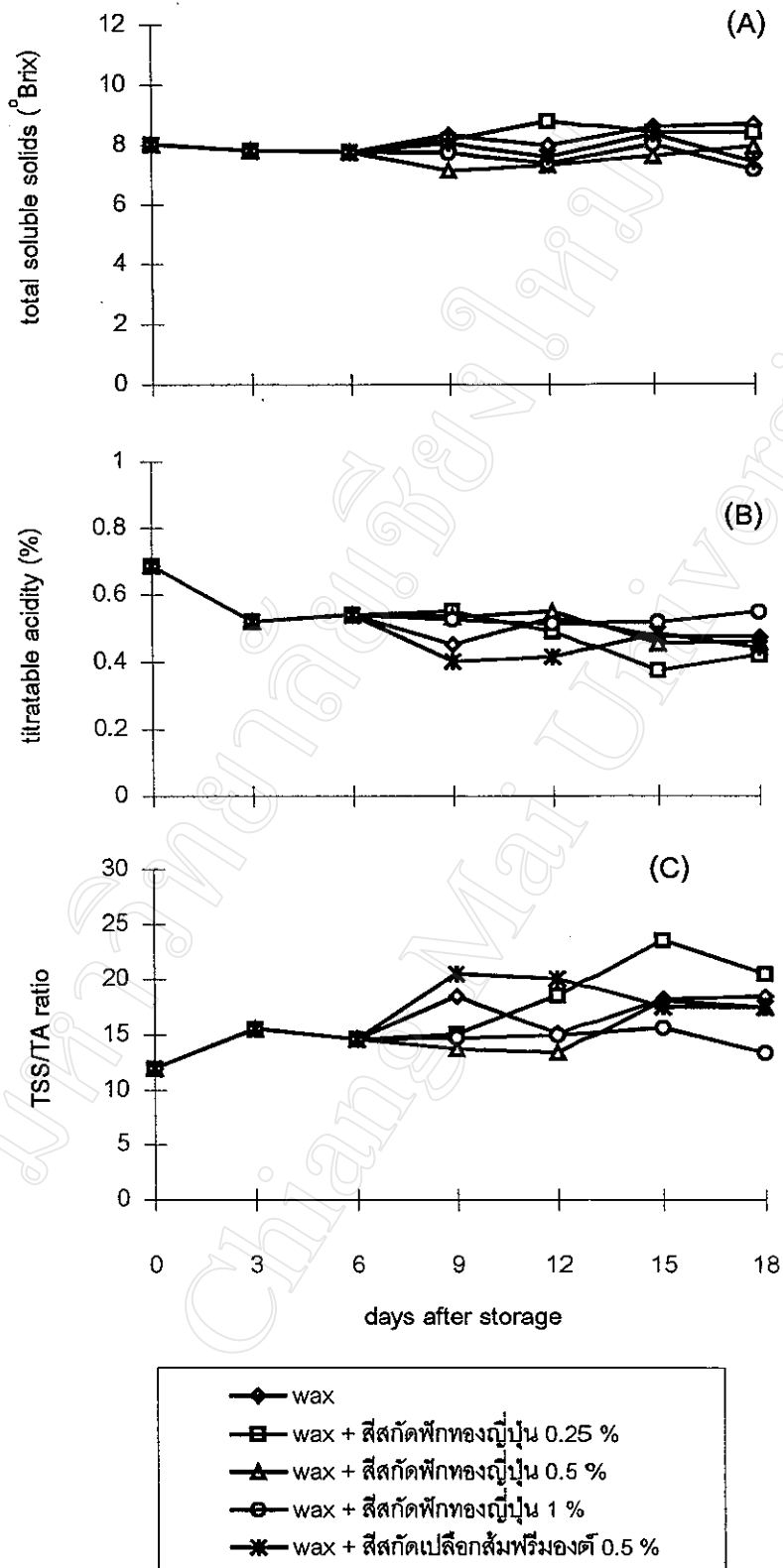
ภาพที่ 19 ลักษณะผลส้มเขียวหวานที่เคลือบผิวด้วยสารเคลือบผิว Stafresh 310 75 % (A) , Stafresh 310 75 % ร่วมกับสีสกัดฟักทองญี่ปุ่น 0.25 % (B) , Stafresh 310 75 % ร่วมกับสีสกัดฟักทองญี่ปุ่น 0.5 % (C) , Stafresh 310 75 % ร่วมกับสีสกัดฟักทองญี่ปุ่น 1 % (D) และ Stafresh 310 75 % ร่วมกับสีสกัดเปลือกส้มพริมนองต์ 0.5 % (E)

ภาพที่ 20 ค่า L , a , b และ Hue(a/b) (A, B, C, D) ของสีผิวผลส้มเขียวหวานที่เคลือบผิวด้วยสารเคลือบผิว Stafresh 310 75 % ร่วมกับสีสกัดธรรมชาติ ในระหว่างเก็บรักษา

ภาพที่ 21 อัตราการหายใจ (A) และอัตราการผลิตเอทิลีน (B) ของผลส้มเขียวหวาน ที่เคลือบผิวด้วยสารเคลือบผิว Stafresh 310 75 % ร่วมกับสีสกัดธรรมชาติ ในระหว่างเก็บรักษา

ภาพที่ 22 ปริมาณของแข็งทั้งหมดที่ละลายน้ำได้ (A) , ปริมาณกรดที่ไตเตรทได้ (B) และอัตราส่วนระหว่างปริมาณของแข็งทั้งหมดที่ละลายน้ำได้ต่อปริมาณกรดที่ไตเตรทได้ (C) ของผลส้มเขียวหวานที่เคลือบผิวด้วยสารเคลือบผิว Stafresh 310 75 % ร่วมกับสีสกัดธรรมชาติ ในระหว่างเก็บรักษา